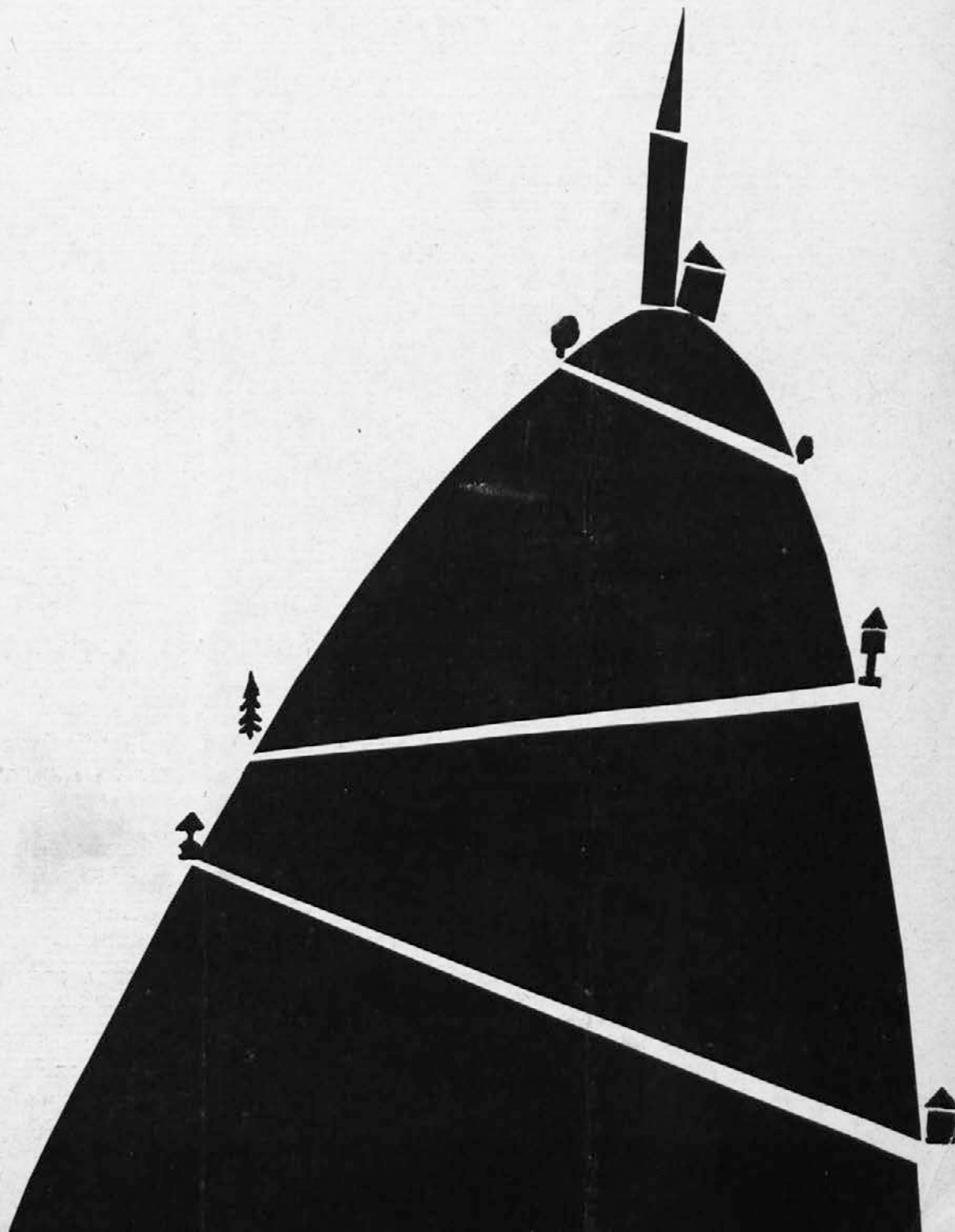

Registered at the G.P.O., Sydney, for transmission by post as a periodical.

MISLI

D 196982

MAJ ŠTEVILKA 5 LETO XVI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina \$2.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 759 7094.

O, TA BLAZENI ARGENTINSKI VSESLOVENSKI

!ZBORNIK!

Plava, plava, kdaj bo priplaval? Čakamo nanj podobno kot London na barko, ki jo ima pod komando Sir Francis Chichester. Pa verjetno ni kriva počasnost barke, ki ga nosi, vprašanje je, kdaj ga bo sydneyska pošta dostavila. Vsaka večja pošiljka obtiči tam, da je stokrat grdo.

Ampak — v uredništvo MISLI je en izvod prifrčal po zraku. Pred Bogom in pred ljudmi pričamo, da nobena pohvala ne more kaj pretirati.

Celó iz Avstralije je toliko v njem, da nekaj tega že ni več res. Zanimivo je pa le. Koliko pa od drugod!

Upajmo, da pride kmalu in ga bomo brž razposlali.

Samo še malo počakajte! ŠTIRI dolarje zanj (Nace iz Adelaide ga je že naročil in dodal 40 c za poštnino) pa lahko takoj pošljete. Priporočamo!

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ZIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DUŠA KRISTUSOVA — dr. J. Kolarič (krasna knjiga za pre-mišljevanje) \$ 1.50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1.50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal Ruda Jurčec. — \$2.

STOJI NA REBRI GRAD, zgodovinska povest, spisal Metod Turnšek — \$1.50.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krasna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

POVEST DUŠE, spisala o sebi Mala Cvetka, sv. Terezika. Čisto novo izdanje. Cena mehko vezani knjigi \$3.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

DESETI BRAT, znani Jurčičev roman — \$1

DANTEJEV "PEKEL" v prevedbi Tineta Debeljaka — \$2.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

MEDITACIJE — nabožne pesmi Franca Sodja, pisatelja "Pred vrati pekla". — \$2.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

PAPEŽ PAVEL GOVORI 2500 SLOVENCEM

O PRILIKI VSESLOVENSKEGA ROMANJA V RIM v dneh 3. do 8. aprila letos je papež sprejel vse udeležence v posebni avdienci in jim očetovsko govoril prav na srce. Iz same domovine jih je prišlo okoli 2.000 pod vodstvom vseh treh škofov: ljubljanskega, mariborskega in koprškega. Tem se je pridružilo kakih 500 rojakov iz zamejstva in izseljenstva.

Na dan 6. aprila so v Vatikanu pripravili za sprejem take množice največjo dvorano, ki jo zmorejo. Veliko število narodnih noš je našlo v njej poseben prostor. Prihod sv. očeta je izzval valove navdušenja. Papež je vse navzočne pozdravil z dolgim in prisrčnim nagovorom, iz katerega imamo le nekaj odlomkov. Glase se:

"Spoštovani bratje in dragi sinovi: Vaš prihod dobiva poseben pomen kot dejanje vere. Velika slovanska apostola Ciril in Metod sta prišla v Rim, da bi dosegla pri Petrovem sedežu potrdilo in spodbudo za svojo misijonsko delavnost. Po tisoč sto letih ste vi, vedno zvesti in vzorni verniki, šli po njihnih stopinjah, da se zahvalite Gospodu za dar poklicanosti k evangeliju, da tu na grobu prvaka apostolov in blizu še vedno zgovornih spominov obeh svetnikov poživite svojo odločenost za krščansko življenje in najdete novih moči za miroljubno osvojitve Kristusovega kraljestva.

Kako se čutimo napram vam dolžnike za spodbudo, ki nam jo dajete!

Pred očmi našega duha se pa odvija veličastna podoba: ta vaša navzočnost v Rimu je za nas simbol prisotnosti vseh vaših sorojakov. Tudi v njihovem imenu ste nam dali dokaz žive ljubezni s tem, da ste nas tako navdušeno pozdravljali in nam poklonili darove, ki simbolično predstavljajo vaše delo.

Z vašim romanjem se je prvokrat zgodilo, da en slovanski narod v Rimu proslavlja jubilej spreobrnitve h krščanski veri. V tem trenutku se naš pogled širi in objema vse prostrane dežele, katerim sta slovanska apostola oznanjala evangelij. Vi ste danes prvi izmed njih prišli k nam. V našem srcu že vstaja upanje na nova srečanja z drugimi narodi. Samo Bog ve za to uro in trenutek. Mi ga pa odslej pričakujemo z neomajnim zaupanjem.

Ko nam vaša navzočnost govori, da je danes tu srce Slovenije in vse Jugoslavije, bi vam radi povedali, da smo tudi mi z vami. Papež se zanima za vas in vas ljubi. Vedite to, govorite o tem, bodite o tem prepričani.

Papež je z vami s pozornostjo, ki vam jo je posvetil v nedavni preteklosti in vam je bo še več posvetil."

Papež je z vami po svojem zastopniku v vaši ljubljeni deželi po apostolskem delegatu in odposlancu Sv. sedeža. S svojo stalno navzočnostjo pri vas vam ta dokazuje veliko, nenehno skrb Petrovega sedeža do vse vaše države.

SVETOGORSKE ŠMARNICE, tudi še vedno šele — prihajajo, prišle pa še niso, ko gredo te vrstice v tisk. Še malo — in jih boste videli in "veselja ob njih vam nihče ne vzame" ... (da ste plečali zanje \$1, boste takoj pozabili ...)

SLOVENCİ OD PAVLA ENA DO PAVLA ŠEST

(Osservatore Romano 7. aprila 1967)

PRIBLIŽNO TAK NAPIS JE V VATIKAN-SKEM DNEVNIKU nad člankom, ki je posvečen Slovincem o priliki velikega romanja vseh slovenskih škofij v Rim v prvem aprilskem tednu letos. Romanje je v prvi vrsti namenjeno praznovanju "leta vere", ki ga je razglasil papež za 1900letnico mučeniške smrti apostolov Petra in Pavla.

Članek — dolg in zelo prijazno sestavljen — v dnevniku Osservatore Romano podčrtava dejstvo, da imamo Slovenci letos svoje lastne visoke obletnice in dovolj vzroka, da tudi brez poziva iz Rima slavimo "leto vere". Letošnje leto pomeni najprej 1200 let slovenskega krščanstva, zakaj leta 767 je prišel v Karantanijo sv. Modest, misijonski škof, čigar truplo še danes počiva v cerkvi Gospe Svete na Koroškem.

Takrat je vladal na papeškem prestolu v Rimu papež Pavel I.

Sto let pozneje sta potovala skozi slovensko zemljo v Rim velika slovanska apostola sv. brata Ciril in Metod. Z dvora kneza Koclja v Blatogradu na današnjem Ogrskem v Rim je bila dolga pot in marsikje na slovenski zemlji sta se ustavila, opravljala s svojimi spremljevalci službo božjo v domačem jeziku in poučevala ljudi v krščanski veri. S seboj sta imela število slovenskih bogoslovcev, ki so potem v Rimu prejeli mašniško posvečenje in v samem središču krščanstva maševali po slovensko.

To je bilo v letu 867 in in Slovenci se letos živo spominjamo 1100 letnice tega dogodka.

Članek v Osservatore Romano na kratko povzema slovensko zgodovino od tistih časov do danes in končno pozdravlja slovenske romarje, ki so prav tiste dni v Rimu. Prišli so praznovat "leto vere", ko sedi na papeškem prestolu Pavel VI. s prav tako apostolsko oblastjo, kot je sedel pred 1200 leti Pavel I.

Skupno s člankom o Slovincih prinaša Osservatore Romano veliko sliko Matere božje iz romarske cerkve na Ptujski gori nad Dravo, ki je nekaj edinstvenega v cerkveni umetnosti vseh časov. Marija z Jezuškom v naročju je ogrnjena z ogromnim plaščem, ki ga angeli razgrinjajo na levo in desno, pod njim je pa zbrana množica vernega naroda na obeh straneh, polna zaupanja v Marijino priprošnjo in varstvo.

Pripis k sliki pravi, da ta izredna podoba kaže v spomin še po mnogih stoletjih mašniško posvečenje prvih slovenskih bogoslovcev v rimski baziliki Santa Maria Maggiore pod papežem Hadrijanom II. pred 1100 leti. Ta misel je menda "iznajdba" člankarja samega in nima zgodovinske utemeljitve, dasi je sama na sebi kar lepa.

Članek je napisal profesor Ferdinand Beč, ki je proti koncu vatikanskega koncila izdal debelo knjigo o našem škofu Baragu v italijanščini pod naslovom: UNA SOLA COSA E NECESSARIA — le eno je potrebno. Baje je med pisanjem knjige obiskal Slovenijo in se osebno seznanil z deželo in narodom z raznih vidikov. S svojim člankom v Osservatore Romano je pokazal dobro poznanje Slovencev in razodel tudi svojo ljubezen do njih.

V KNEZJI NJIVI PRI LOGATCU za binkošti v vernih starih hišah obesijo nad mizo lesenega golobčka — Sv. Duha, ali ga vsaj, če vse leto visi v hiši, takrat znova očedijo in prebarvajo. Perutnice ima namreč golobček po navadi iz papirja, seveda lepo pobarvane. Visi nad mizo tako, da je skleda vedno pod njim. Včasih je ta golobček na kolesu (škripcu) in se dviga ali spušča. Verni Notranjci pri vsaki jedi molijo tudi k Troštarku Sv. Duha. K tej molitvi dodajo običajno še dve prošnji: za srečno zadnjo uro in milostno sodbo božjo. (Turnšek: Pod vernim krovom.)

“SVOBODA V POLMRAKU”

Urednik

BROŠURO POD GORNJIM NASLOVOM na 24 straneh je razposlal v svet dr. Ludvik Puš, slovenski glasbenik in politik, živeč v Brooklynu, New York. Izdal jo je za 50-letnico majniške deklaracije iz leta 1917. Brošuro je opremil z ilustracijami kipar France Gorše.

Verjetno je danes kaj malo Slovencev v Avstraliji, ki bi se živo spominjali tistih dni in mesecev po 30. maju 1917 in mogli napisati vsaj kaj malega o tem, kako je “majniška deklaracija” razgibala tedanje Slovence in zanesla valove navdušenja v najbolj zakotne vasi slovenske zemlje. Bati se je celo, da velika večina med nami komaj še kaj dosti ve o pomenu majniške deklaracije pred 50 leti.

Dr. Puš s svojim spisom nima namena, da bi opisoval prav to navdušenje. Tudi samega pomena majniške deklaracije se le nekako mimogrede dotakne. Namen spisa je tak, da bi se naši ljudje pred 50 leti na vso moč čudili, če bi vedeli, da bo nekoč tak spis izšel, pa naj se že smatra za potreben ali nepotreben. Nikomur se v tistih časih ni sanjalo, da bo v teku časa nastal očitek: majniška deklaracija z vsem, kar ji je sledilo, je bila pogrešena poteza in je napravila veliko premalo za bodočnost naroda, zato njenih obletnic ne moremo s kakim resničnim navdušenjem slaviti . . .

Dr. Puš piše: “Mladi rod ni doživiljal veličastnih prizorov vstajenja naroda, ki se je začelo meseca maja 1917 in zato motri dogajanja onih dni skozi očala neljubih posledic. A zaradi očal, ki prizore po svoje barvajo, resnica sama ni nič drugačna. Samo očala moramo odložiti, pa bomo točno videli, kaj je v majniški deklaraciji, ki jo je dr. Anton Korosec prebral dne 30. maja v avstrijskem parlamentu, rečeno glede slovenskih zahtev . . . Slovenski narod je deklaracijo sprejel in odobril z velikim navdušenjem sredi strašne vojne, ki je deloma divjala na njegovem lastnem ozemlju.”

Samo toliko navajamo iz spisa dr. Puša. V nadaljnjih poglavjih in odstavkih pisatelj pojasnjuje, zakaj je mogla majniška deklaracija prinesiti Slovincem le toliko, kot je prinesla: iztrgala ga je (vsaj po večini) habsburški Avstriji in ga privedla v novo državo SHS, pozneje spremenjeno v Jugoslavijo. Toda prav to, da je Slovenija prišla v Jugoslavijo, namesto da bi postala popolnoma samostojna in neodvisna država poleg toliko drugih v

Evropi — prav to, tako čuti dr. Puš, “mladi rod” takratnim slovenskim voditeljem močno zameri. Zato se je lotil pojasnjevanja, zakaj je bilo takrat samo to in toliko mogoče. “Neljube posledice” sam rad prizna, toda majniška deklaracija jih ni zakrivila.

Naj kdo dr. Puševo pojasnjevanje sprejme ali ne sprejme, vsakdo mu je za to brošuro lahko hvaležen. Ob raznih obletnicah imamo navado neko zgodovinsko zadevo slaviti in jo poveličevati — po večini pač s pravilnega zreličša. Ker pa redko kakšno zgodovinsko dejstvo kaže zgolj svetlo stran, s samim poveličevanjem radi njegov pomen pretiravamo. Bolje je napravil dr. Puš, ki majniško deklaracijo le s pridržkom poveličuje, pač pa jo brez pridržka pojasnjuje. Dal je svoji razpravi dovolj značilen naslov: Svoboda v POLMRAKU . . .

Tudi naše MISLI želijo ostati pri tem. Kdor bi hotel dr. Pušovo brošuro sam prebrati in premisliti — ogledati si majniško deklaracijo v njenem zgodovinskem okviru — lahko dobi knjižico pri MISLIH za 15 centov s poštnino vred.

NA MOSTU

Franc Sodja C.M.

Vódc pod mostom šumé,
céste v neznano hité.
Midva na mostu sva stala.
Pómniš? Slovo sva tam prvič jemala.
V srcu sem kričal:
“Mati, ostanem doma!”
Misel pokopal na dno sem srcá.
V solzah oba sva molčala.

Vode pod mostom šumé,
ceste v neznano hité.
Dalja ni naju ločila,
vsak dan bolj vroče midva sva ljubila.
Tebi sem tožil.
“Ótrok, pogumno mi stoj,
besnih viharjev nikar se ne boj!”
To si mi tákrat pisála.

Vode pod mostom šume,
ceste v neznano hite.
Sama doma si ostala,
ti, ki devetim življenje si dala.
Mati, ne čakaj!
Vse nas pograbil je svet;
most zdaj noben ni med nami razpet.
Sama še v grobu boš spala.

PO TOČI ZVONIJO...

Lojze Čmrlj

MED NAJBOLJ STRAHOTNIMI UJMAMI, pod katerimi se je človeštvo iz davnine pa do danes v bolečnih trzajih prav krčevito zvijalo, bi brez oklevanja omenil kot najbolj značilne tri: v praveku vsesoljni potop, v srednjem veku grozotni valovi smrtnih kug, v našem veku pa pošastno politično krutost in blazno nasilje nad poedinci in celimi narodi!

Naj takoj pribijem, da se mi domala vsi politični — izmi studijo. Temna slutnja me po hudem izkustvu venomer sviri, da se za njimi prečesto skrivajo otipljivo organizirana pretkanost, prevara, grožnje in surova sila: prave verige za ljudstva in narode, za redke izprience pa pot do oblasti in posesti, te nadvse mamne in sladke "poslednje resnice" v prhko gmoto zabubanega človeka. In zato se mi "politika" gnusi prav do jeter! Edina prava politika, ki se ji spoštljivo klanjam, je zame državniška modrost od naroda svobodno izvoljenih mož, ki jim je blaginja vseh državljanov resnično pri srcu, ki spoštujejo človekovo svobodno voljo in do cela pozabljajo na — svoje žepe!

A naj se mi še tako gabi, mimo politike nikakor ne morem, ko pa mi nenehni bobnarji po časnikih, radiu, televiziji, letakih in lepakih stalno peklijo uboge možgane. Ostane mi vendar še skrajno dragocena tolažba, da vso politično golazen lahko pošljem k vragu, vsej politični močari obrnem hrbet in gre m— spat, če nimam kaj boljšega!

Pred tedni sem prebiral pogovor med tujim novinarjem in znanim jugoslovanskim komunističnim politikom, bivšim partizanskim "herojem" bivšim urednikom "Borbe", bivšim podpredsednikom republike, bivšim nosilcem partijske izkaznice št. 4, itd. in — bivšim kaznjencem, Milovanom Djilasom. Za Silvestrovo so ga na tistem izpustili iz zapora, v katerem je pretolkel vsega kakih 9 let. (Seveda ne v živalski nesnagi, stradežu, telesnih in duševnih mukah, kakor tisoči in tisoči "političnih" nasprotnikov, ki so jih njegov bivši "tovariš", bivši minister za notranje zadeve Ranković, ter njegove zločinske tolpe nagnetle v ječe po vsej državi!). V zaporu je imel lep mir, da je lahko mirno prevajal John Miltonov "Izgubljeni raj", poprej pa še zasnoval svoj "Novi razred", zaradi katerega so ga pred leti vdrugeč zaprli. Vrnil se je iz ječe lepo rejen in gladko obrit ter ves nasmejan

objel svojo Štefanijo, ki je presenečena prihitela pred jetniška vrata. Djilas se je takoj odpravil na notranje ministrstvo in zaprosil, naj mu vrnejo vsa odlikovanja. Sprejeli so ga zelo ljubeznivo in spoštljivo. Danes ga na tistem še bolj cenijo in prijazno o njem govorijo. Šušljajo celo, da bo Titov naslednik in so mu že dali ime "naš Djido". Priznavajo, da gre uradna politika v Jugoslaviji zdaj natančno po tiru, ki ga je Djilas začrtal že 1. 1953 in ki je tedaj njega zapeljal naravnost v zapor.

Vse to utegnejo biti zanimive drobnarije, a njegove izjave so, ki pikajo naš žolčni mehur.

"Novi" razvoj v Jugoslaviji Djilasa močno veseli in nameni sedanje gospodarske preobrazbe mu prav ugajajo. Vendar pa čuti, da preembe še niso zadostne. "Poljedelstva in trgovine se še niso korenito lotili," je rekel novinarju. "Ne zagovarjam povratka h kapitalizmu — to bi bilo nesmiselno. A več možnosti bi bilo treba nuditi zasebnemu zagonu in podjetnosti, poedincem, skupinam, drugim, družbam, in sicer neodvisno od države in komunistične stranke. Čemu naj bi si na primer država lastila hotele in restavracije?" Prepričan je, da je osebna lastnina prejkoslej najbolj trnjevo vprašanje, ki še zmeraj čaka odgovora. Kópica jugoslovanskih "teoretikov" je nedavno predlagala, naj bi uvedli neko vrsto socialističnega "ljudskega kapitalizma" (!), s tem da bi nudili delavcem blagovne ali dobičkanosne delnice v podjetjih. O gospodarskem vprašanju, pravi Djilas dalje, da je šele začel resneje razmišljati. Zdaj bi si rad поблиže ogledal (!) jugoslovansko gospodarstvo, nekaj pa mu že zdaj pravi, da bodo potrebne močne pretvorbe.

Torej po več ko dvajsetletnem kolebanju med Moskvo in Washingtonom so "genialni" komunistični gospodarstveniki z Djilasom vred prišli tja, kjer smo bili pred četrto stoletjem! Potem ko je komunistična partija Jugoslavijo gospodarsko temeljito zmrcvarila, se zdaj "taktično" umika in prepušča odločitve veččakom in resnično izobraženim gospodarstvenikom, ki so doslej veljali le za "koristna budala". Ti naj bi zdaj šli v ogenj po kostanj ter zanje dobili dolarska posojila, močne tuje investicije, ugodnejšo blagovno izmenjavo, pametno uredili celotno poljedelstvo ter dali zdrav razmah zasebni podjetnosti. Spretni lutkar Kardelj je že davno zavohal, da je čas dozorel, da gre partija za kulise, posebno še zdaj, ko se v Evropi snuje silna gospodarska enota, v kateri bi tudi Jugoslavija vsaj posredno lahko imela lepo mesto, če bi mednarodni skupnosti imela kaj več nuditi kakor — skrhan srp in kladivo!

Novinar nadaljuje, da Djilas z umevanjem in umirjenostjo govori o zelo zapletenem in nereše-

nem vprašanju jugoslovanskih narodnosti. Sodi, da je zveza jugoslovanskih narodov danes zelo rahla in krhka zaradi "zgodovinskih vzrokov, ki se mu zdijo čisto umevni". Povsem naravno je, tako trdi danes Djilas, da Slovenci, Hrvati, Makedonci itd. skušajo uveljaviti svojo samobitnost ter kulturno neodvisnost. Če je Togo lahko država zase, pravijo, zakaj je ne bi imeli tudi mi! Problem je seveda, kako spraviti v sklad naravni gon za razliko in individualnost z neogibno združitvijo Evrope, ki je pa prav tako naravna in potrebna. Djilas se živo zaveda, da se Jugoslavija naglo odmika od centralizma in je zdaj na poti h konfederaciji, ki jo ima za nezadržljivo in zaželeno.

"Toda oblika je manj važna kakor vsebina," pomembno dostavlja Djilas, "meni je svoboda važnejša kakor državna oblika."

Ob zaključku pogovora je Djilas posebej poudaril, da je prava demokracija edini ključ, s katerim bo možno rešiti vse narodnostne in gospodarske probleme.

In na to "modrost" smo morali čakati več ko dvajset let! In za to "spoznanje" so tisoči in tisoči nedolžnih Slovencev in drugih morali plačati z življenjem, še več pa jih je romalo v ječe ali v prostovoljno izgnanstvo. Znaki so tu, da se partija

umika in da bo nekoč klecnila. Pred zgodovino pa bo ostala odgovorna za vse nasilje nad lastnimi državljani, ki jih je imela le za poskusne zajčke svojih nečloveških in pokvarjenih idej!

Novinarju je Djilas še zaupal, da bi rad potoval. Po "udbovsko" bi ga pobaral: "A odkuda ti novac, družje?" Posebej se zanima za — Združene države! (Tam ima pri založnikih lepe denarce, kaj pravite?)

"Leta 1949 sem za hip obiskal New York," je še dostavil, "a videl nisem pravzaprav ničesar. Spominjam se pa, kako me je vznemirila misel, zakaj v tej silno industrializirani državi z desetimi milijoni delavcev ni nobenih komunistov. New Yorka se stvarno ne spominjam več, spominjam se pa umske bolečine ob tej misli."

Naj se ti izpolni želja, družje Djido! Potni list ti bodo gotovo dali, če boš ameriške senatorje prepričal, da je Jugoslavija danes vredna nekaj milijonov, ker je komunistična partija na prodaj na neki beograjski stojnici! V nekaj mesecih boš vendar razumel, zakaj tam ni komunistov in boš tako imel snov za — novo knjigo.

Napisal boš lahko novo knjigo in nihče te ne bo zaprl. Če boš imel kaj prida bralcev, je pa čisto drugo vprašanje.

"IZRAZ POŠTENEGA, UPRAVIČENEGA OGORČENJA"

"Delo" v Ljubljani

V Rakovem pri Škocjanu na Dolenjskem so "za pospeševanje turizma" odprli nočni lokal. Proti temu je v "Delu" odločno nastopil planinski pisatelj Pavel Kunovar. Njegov protest je malo kasneje podprl v istem listu Ciril Jeglič. Izjave obeh so dokaz, da — hvala Bogu! — je še dovolj ljudi v domovini, ki niso padli v mlakuže in imajo tudi pogum, da svoje misli izražajo v javnosti. Ciril Jeglič je takole napisal:

Klic tov. Pavla Kunaverja je izraz upravičenega, poštenega ogorčenja. Kdo daje pravico raznim podjetjem, da tako lahkomišelnostno skrunijo našo domovino? Zato, da bo več "turističnega prometa"? Kaj pa ta biseness prodaja in komu na ljubo prodaja? Kje se skrivajo glušci, ki nočejo poslušati nobenega svarila? Pa ni v nevarnosti samo Rakov Škocjan, Zagovorniki snobističnega življenja ima-

jo še veliko zahtev, venomer se ponavljajo podobni poskusi kot sedaj v Rakovem Škocjanu. Kakor da naše lepe pokrajine niso več naše in lahko kdorkoli karkoli počenja z dragoceno dediščino na tem čudovitem koščku evropskega kontinenta.

Ne, v srcih vseh slovenskih domoljubov je zapisano, da do te dediščine nimajo pravice samo nekateri in ne samo občinske samouprave in ne samo današnje generacije!

Ne potrebujemo takih klaverih izrodov za "rekreacijo in turizem". Smo mar tako zanič in onemogli, da bi se morali še v planinah in v tišini gozda krepčati z omamami nočnih zabavišč? Pa menda ni že toliko puščobe v naši deželi, da bi morali že kar za vsakim oglom klicati na pomoč stripizete? In prenehajte s pravljicami, češ da je treba graditi nočne bare in bleščavo potrato zaradi gostov iz tujih dežel.

Prisluhnimo rajši, kaj pravijo nekateri mladinci in preprosti ljudje na Gorenjskem. Pravijo, da bodo zbrali denar (in zbirajo tudi staroupokojske ficke) za odkup Finžgarjeve hiše. Tako kot so na Dolenjskem počastili Jurčiča. Tista mladina na Gorenjskem namreč misli, da so stare rojstne bajte zaslužnih kulturnih mož tudi za turizem bolj pomembne kot nočni bar v Rakovem Škocjanu.

P. Basil Tipka

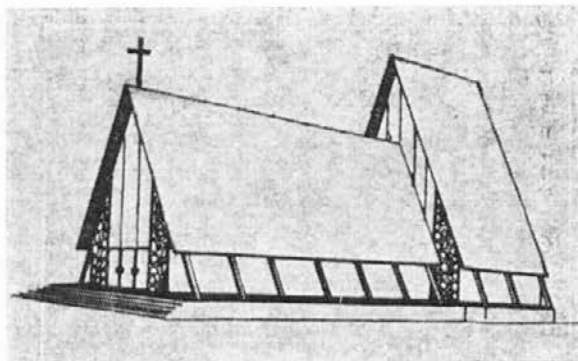
BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. Tel. 86 8118

★ M. ROMANA TOPLAK, PREDSTOJNICA naše sestrskе družine Slomškovega doma, se iz srca zahvaljuje vsem, ki so se je spomnili za njen rojstni dan. Kot sem že omenil, je dne 12. aprila obhajala 80-letnico.

Rojstni dan sam smo praznovali bolj tiho, saj sestre v skrbi za otroke pod njihovim varstvom niso bile proste. Pač pa smo povabili goste jubilatki v čast za soboto dne 15. aprila. Administrator melbournske nadškofije, škof Arthur Fox, je prišel m. Romani čestitat dopoldne. Povedal ji je, da je zanjo ta dan tudi maševal; žal zaradi nujnih opravkov ni mogel ostati na slavnostnem obedu. Ostali gostje so bili: Most Rev. Bernard Stewart, škof iz Bendiga, ki je pripeljal s seboj tudi administratorja Msgr. F. De Campo; dalje Msgr. G. Crennan, direktor kat. emigracijskega urada za Avstralijo, s Fr. M. Rafterjem, vodjem emigracijske pisarne za našo nadškofijo. Med nami so bili nadškofov kancler Msgr. P. Jones, nadškofov tajnik Msgr. J. Murray, Fr. J. Duggan (župnik fare v Kew), Fr. Christopher Goulding O.F.M. (predstojnik frančiškanskega semenišča v Box Hill-u) ter Fr. Sylvester Campbell, O.F.M. (predstojnik doma duhovnih vaj v Kew). Državni emigracijski urad je zastopal Frank De Grood, direktor socialnega oddelka. Gost Slomškovega doma je bil ta dan tudi zdravnik dr. J. Camilleri, ki brezplačno prihiti k sestram, kadar koli je treba. M. Romana je imela na svoji desni še enega ljubelega gosta, gospo Lajovčevu — staro znanko iz ljubljanskih zaporov — ki je prišla za nekaj dni na obisk iz Sydneya. Takrat v Ljubljani je m. Romana pomagala gospe Lajovčevi z zimsko obleko, zdaj pa ji je gospa povrnila z darom za rojstni dan — električno deko . . .

Pri obedu je m. Romani govoril in čestital škof Stewart, sestre so zapele nekaj naših, ceylonske pa nekaj ceylonskih pesmi. Škof je mimogrede omenil: "Vidiš, to je Cerkev: škof, duhovniki, re-

Še malo in — taka bo!

dovniki in redovnice ter laiki — vsi kot ena družina, pa četudi lahko okrog naše mize zdajle našejem kar sedem narodnosti . . ." Kot sem videl v "Tribuni", je škof naslednji dan v svoji škofiji v nekem govoru posebej omenjal naš jubilej in m. Romano.

Bilo je res lepo domače slavlje in sestra Ema se je postavila s svojo kuho. Škofu Stewartu smo pa komaj ubranili, ko je hotel po obedu v kuhinjo — pomivat posodo.

★ Zvečer istega dne se je v Slomškovem domu zbral naš cerkveni pevski zbor in m. Romani za osemdesetletnico zapel nekaj njenih najljubših narodnih. Pesem je vnela novo pesem in bil je res prijetno domač večer, v veselje vsem. — Naj ob tej priliki spet omenim, da pevcev nimamo nikdar dovolj. Vaje so vsako sredo zvečer v Baragovem domu. Kdor ima veselje do petja, naj se pridruži!

★ Na prvi maj, praznik sv. Jožefa Delavca, sem maševal pri naši Mariji Pomagaj za vse delavce, ki so doslej pomagali pri gradnji cerkve. Lepo število jih je že. Nekateri pridejo kar redno ali pa so na razpolago, kadar koli jih potrebujemo. Pa vem, da nimajo prav nič manj svojih skrbi kot drugi, ki se vselej izgovorijo, da je nemogoče. Hvalen sem vsem, ki so doslej pokazali dobro voljo in jim je delo pri cerkvi pri srcu. Bog naj jim povrne z večnimi radovi!

Les za streho je dospel in tesarji so bili že en dan na delu. Tako ogrodje strehe dobiva "rebra" in Bog daj, da bi bila kmalu vsa na mestu. Pleskarji so v teh dneh še enkrat prebarvali železno strukturo, ki je že rjavela. — Sem že v dogovoru z družbo, ki bo cerkev pokrila. Celotno delo s strešno opeko vred bo okrog dva tisoč dolarjev.

Končana je forma za stranska vhoda v dvorano in bomo stopnice v kratkem zalili. Čaka nas še glavno stopnišče v cerkev in pa stopnice v dvorano. Temelj za steni, ki nadomeščata zvonik, so fantje zalili in zidova sta se že dvignila za nekaj čevljev. To delo sta sklenila začeti in končati naša dva glavna zidarja: Lojze Markič in Rudi Koloini.

★ Ponoviti moram prošnjo po skupini zidarjev, da čim prej končamo stene cerkve. Streha mora čakati, da dvignemo stranske zidove. Če kdaj, je to moja **nujna** prošnja, če hočemo imeti pred dežjem cerkvico pokrito in ne bo nepotrebne škode. Zidarji, lepo prosim!

Za cerkev smo do danes nabrali darov \$20,313-06. Pristrčna zahvala vsem novim dobrotnikom. Simom Špacapan pravkar tiska novo zalogo potrdilnic, ker so nam vse pošle (doslej je bilo izdanih 1.200). Simon vsa tiskarska dela za cerkev napravi brezplačno in se mu ponovno na tem mestu iz srca zahvaljujem.

Prihodnji mesec bodo našim darovom tudi bančne obresti navrgle kar lepo vsoto. Upam tudi, da se bodo oglasili tisti, ki doslej še niso ničesar prispevali k skupni stvari. Ne bi želel, da bi nam prekmalu zmanjkalo sredstev in bi zaradi tega delo v notranjosti cerkve in dvorane zastalo.

★ Slovenskih porok tokrat nimam beležiti, krsti pa so si sledili takole: Dne 2. aprila so iz Hawthorna prinesli **Sonjo Lee**, prvorojenko Martina **Vengusta** in Alojzije r. Darnič. Isti dan je občila krstna voda tudi drugo **Sonjo**, ki so jo prinesli iz South Oakleigh: oče je Emil **Lagondar**, mamica pa Marija r. Rous. — Dne 16. aprila sta bila dva krsta: Družina Egidija **Markežiča** in Marije r. Laginja v Coburgu je dobila **Roberta Florjana**, družina Franca **Saksida** in Regine r. Budak, Windsor, pa **Mary Shearly**. — Dne 22. aprila so iz Richmonda prinesli **Heleno**, hčerko Johna **Jakoba** in Ane r. Vekszelberger. Družina Franca **Hvala** in Luise Elizabeth r. Goetz v Footscrayu pa je dobila prvorojenko, ki jo bodo klicali za **Katarino**. — Dne 29. aprila je bil dvojen krst v družini Štefana **Mavriča** in Klavdije r. Kacini, East Brunswick: frantku je ime **Jožef Anton**, punčki pa **Nadja Mary**. — Vsi krsti so bili na avstralskih Brezjah v Kew.

Čestitke vsem družinam z željo, da bi dobro skrbele za svoje malčke.

Misli, May, 1967

★ Novakova družinica iz Ribnice se je po dveh letih v domovini povrnila med nas. Fantka sta seveda medtem pozabila angleško. Korajže pa nista izgubila. Eden od njiju je moško prihlačal v milkkar in ker ni znal izraziti svoje želje, je prodajalki najprej stavil vprašanje: "Ali znate govoriti po ribniško? . . ." Spoznal je, da z "ribniško špraho" v Avstraliji ne bo nič opravil in se bo treba učiti angleško. — Oba fantka sta tudi gojenca naše slovenske šole v Bell Parku. Moram vprašati mamo, če sta doma že zatožila s. Silvestro, da tudi ona "ne zna po ribniško" . . .

★ Šmarnična pobožnost v domovini — kako lepi so spomini na polne cerkve sleherni večer meseca maja! — Tu imamo šmarnice samo nekajkrat v mesecu, zaradi preobremenjenosti ali odsotnosti patra in pa zato, ker še pri teh nekaj pobožnostih ni udeležbe. Kljub vsej svobodi in sredstvom in lastnim avtomobilom smo daleč zaostali za domovino, ki duhovno živi in napreduje kljub povojnim napovedim, da "v Sloveniji v petih letih ne bo nobene vere več . . ." Verjetno ravno preobilica materialnih dobrin uničuje še tisto malo, kar smo verskega prinesli v svet. Pri vsem blagostanju in tehničnem napredku izgubljam dušo in padamo na nivo živali. Kam nas bo to pripeljalo? Ali smo izseljenci še člani **vernega** slovenskega naroda? Ali smo tudi izseljenci še **Marijin** narod? . . .

Šmarnična pobožnost bo v sredo 17. in v soboto 20. maja, zaključna pa v sredo 31. maja. Vselej ob pol,osmih zvečer pri Mariji Pomagaj v Kew. Vsaj našo tesno kapelico napolnimo!

BEVELEY, S.A. — Javno bi se rada zahvalila vsem, ki so v dneh žalosti ob izgubi dragega moža Angela stali ob strani meni in hčerki Nadi, se udeležili maše zadušnice, spremljali Angela na zadnji poti in pokrili grob s cvetjem. Posebna zahvala tudi predsedniku tukajšnjega Slovenskega kluba, ki je na pikniku, med rojaki za našo družino organiziral nabirko. — V nesreči spoznamo prijatelja, pravi pregovor. S hčerko sva spoznali, da je imel pokojni Angel mnogo prijateljev, ki ga niso pozabili ob smrti in so tudi nama ponudili prijateljsko roko v sožalje in pomoč. Naj Bog bogato poplača vsem! — **Karolina in Nada Čargo**.

Dr. Anton Trstenjak:

ČE BI ŠE ENKRAT ŽIVEL

Isti ali drug poklic?

MORAMO UGOTOVITI, DA NAM ODGOVORI na to vprašanje dokazujejo, da je zadovoljnost s poklici med ljudmi večja, kot bi morda na prvi pogled pričakovali. V precejšnji večini so s svojim poklicem toliko zadovoljni, da bi ga znova izbrali, če bi še enkrat živeli. Le kakih 43% bi hotelo izbrati drug poklic.

Odstotki se pomembno razlikujejo po starostnih stopnjah. Približno do 40. leta je dobra polovica ljudi, ki bi si izbrali drug poklic, potem pa ta odstotek zelo pada. Ko odgovarjajo na vprašanje nad 80 let stari, je samo še 11% ljudi, ki bi hoteli v ponovnem življenju imeti drug poklic. To kar neverjetno zadovoljnost ljudi v visoki starosti si moramo razlagati tako, da pač v teh letih nastopa tudi že pojav neke vdanosti ali odpovedi vsemu, češ: kar je, to je, ne da se več spremeniti. In še drug občutek jih navdaja: sedaj smo že srečno prebredli, upali bi si tudi drugič.

Če smo ugotovili, da je z leti od desetletja do desetletja zadovoljnost s poklicem vedno večja, pa moramo reči, da se ta zadovoljnost ne stopnjuje enakomerno pri moških in ženskah. Med njimi je pomembna razlika. Dočim si nekako polovica moških vsaj v mislih prebira poklice (bolje: službo) do časa, ko gre v pokoj, se ženski svet za cela desetletja poprej s svojim poklicem sprijazni. Ženske si pač na splošno bolj želijo miru in ustaljenosti in se prej sporazumejo z življenjskimi razmerami, v katerih žive. Moški pa radi menjavajo delovna mesta, hočejo "napredovati" in radi delajo vedno nove življenjske načrte.

Pomembna razlika je med vdovci in ločenci. Vdovci kažejo najmanj nezadovoljnosti s poklicem, ločenci pa največ. Samski in poročeni se sučejo okoli poprečja. Zanimivo je nadalje, da glede tega ni pomembnih razlik med moškimi in ženskami.

Poklic in izobrazne stopnje.

Tu so pomembne razlike med moškimi in ženskami. Pri ženskah z visokošolsko izobrazbo je odstotek nezadovoljnih višji kot pri moških. To da mi-

sliti. Razen tega se število žensk s samo osnovno izobrazbo, ki v poklicu niso zadovoljne, razlikuje od visokošolsko izobraženih, ki niso zadovoljne, samo za 4 in pol odstotka, medtem ko je pri moških ta razlika celih 44.6%

To bi se po domače reklo, da pri ženskah zadovoljnost ali nezadovoljnost s poklicem (službo) ni bistveno odvisna od stopnje izobrazbe. Med moškimi je pa odstotek nezadovoljnih najvišji pri strokovno izobraženih, precej višji od srednješolsko ali zgolj osnovnošolsko izobraženih. Lahko bi torej rekli, da strokovna šola daje šloveku ravno toliko izobrazbe, da mu vzbudi željo po še višji izobrazbi in ga zato dela na sedanjem službenem položaju nezadovoljnega.

To razliko zadovoljnosti s poklicem glede na različno stopnjo izobrazbe bi bilo prav zanimivo primerjati z odgovori na vprašanje: Kaj v svojem življenju najbolj obžalujete? Na to vprašanje so namreč mnogi odgovorili: "da nisem bolj študiral." Najbolj obžalujejo, da niso bolj študirali osnovnošolci (18%), strokovnošolci (22%), srednješolci (22%) in visokošolci (14%). Pri ženskih so vsi ti odstotki dosti nižji.

Nikakor nimajo najvišjega odstotka nezadovoljnosti kmetje, kar se danes tako zelo rado poudarja. Najštevilnejše želje po menjavi poklica so med "nameščenci", kamor v sodobni družbi spadajo najrazličnejši poklici, ki nimajo posebnih naslovov: višji in nižji uradniki, vratarji, snažilke, zministratorke itd. Tem slede industrijski delavci, obrtniki, nato šele kmetje.

Pravniki v 46 odstotkih odklanjajo svoj poklic, medicinske sestre v 41 odstotkih. Še večji odstotek nezadovoljnosti kažejo razni PTT uslužbenici (66%), železničarji (60%) in rudarji (60%). To je razumljivo, ker so te službe najbolj zahtevne in najbolj odgovorne. Tudi nekateri obrtniki kažejo prav malo navdušenja za svoj poklic: čevljarji ga odklanjajo kar 75 odstotno, šivilje in krojači 66 odstotno, mizarji 62%, zidarji 59%, tesarji pa kar 100%. Pač pa do neznatnih izjem potrjujejo svoj poklic ključavničarji, avtomehaniki, šoferji in razni tehniki.

Dodatne opazke.

Med inteligenčnimi poklici moramo posebej omeniti časnike. Ti so kar 100% zadovoljni s svojim poklicem. Vsaj izrazili so žaljo, da bi tudi v ponovnem življenju hoteli imeti tako službo, čeprav morda niso povsem zadovoljni z njo. Umetniki (predvsem likovni) so dali odklonilne odgovore le v 16.6%. Vsak pravi umetnik pač hoče svojemu poklicu ostati zvest, četudi pri tem njegovo življenje tragično poteka. Manj zadovoljnosti so pokazali glasbeniki, ki s 69% kažejo svojo nezadovoljnost. Toda tu ne gre toliko za glasbene umetnike, bolj za godbenike in glasbene učitelje.

Nekateri poklici na prav poseben način izražajo svojo nezadovoljnost. Čevljarški mojster izjavlja, da bi sicer še enkrat hotel postati čevljar, "samo v današnjem času ne". Mora samo krpati, nove čevlje pa ljudje kupujejo v trgovini. Saj bomo kmalu res tudi v Sloveniji tako daleč kot v Ameriki, da bo popravilo dražje kot novi čevlji, zato strganih ne bomo dajali več popravljati.

Brivci se kar zaporedoma pritožujejo. Delo je zelo mizerno, piše eden, ljudje te obrti ne cenijo, obrtnika izrabljajo, stranka te ima za slugo. Hotel bi biti strojnik, ker s človekom ne bi hotel več imeti opravka . . .

Neki mesar piše: "Želel bi postati pisatelj in pesnik." Cigan pa na vprašanje, če bi spet hotel postati cigo, samo na kratko odgovarja: Ne! Neka 40 letna kmetica pravi, da bi hotela biti igralka in pevka. Dandanes pač tudi kmetje gledajo televizijo . . . in vidijo poklice, ki veljajo za najbolj čestitane. Hoteli bi imeti poklic (vsaj nekateri), v katerem ne bi bilo treba dan na dan garati . . . Nekeč so kmetje od zgoraj dol gledali na "mestne škriče", danes je drugače. Kmetje so danes osamljeni, mladina jih zapušča, stari delajo sami na domu. Kmetica pri 40 letih toži, da bi sicer spet hotela biti kmetica, "ko bi kmet ne bil tako zaničevan". Kmet pri istih letih pa tarna: "Delamo, pa ne vemo zakaj. Ni nobenega veselja, ker ni prave bodočnosti."

Res se kmečki mladi rod od leta do leta manj navdušuje za kmetovanje. Vse "dere" nekam v industrijo za lažjim življenjem. Traktorist raje vozi prodec iz kamnoloma na cestišče, kakor da bi z istim traktorjem vozil na njivo gnoj. To mu "smrdi." Tudi obdelovanje polja s strojem mladih ne privlačuje, čeprav je delo bolj in bolj podobno industrijskemu. In vendar bo nujno potrebno, da za kmečko delo mladini predočimo ugodne, privlačne nagibe tega dela: v naravi, na čistem zraku, z zavestjo sproščenosti, večja časova prožnost,

kjer delavec ni vezan na minute, včasih niti na ure ne. Vse to krepi zdravje, krepi živce in dviga osebno razpoloženje — vsega tega delo v tovarni ne nudi. Poleg tega je kmetijstvo zraven industrije osnovna gospodarska panoga.

Poklic duhovnika

Celo med duhovniki se najdelo — in to prav najresnejši — ki podvomijo, če bi še enkrat postali to, kar so. Nad 90 let star duhovnik piše: "Ne najdem preciznega odgovora. Mogoče bi se še enkrat posvetil bogoslovju, pa skušal dobiti službo, ki ne nalaga preveč skrbi za duševno blaginjo bližnjega. Ali bi pa sploh ne prejel mašniškega posvečenja zaradi ogromne odgovornosti, ki sem jo doznal v življenju. Tako se je izjavil tudi Vincencij Pavelski ob koncu svojega življenja."

Ta izjava ne sme manjkati v psihologiji življenjske modrosti. Gre namreč za zavest odgovornosti v poklicu, ne samo za "ugodnosti" in veselje, ampak tudi za bremena, ki jih poklic nalaga. Marsikdo si istega poklica ne upa prevzeti zaradi odgovornosti, ki jo v svojem poklicu od leta do leta bolj čuti. Tudi prosvetni delavci, vzgojitelji, zlasti pa učitelji tožijo, da njihov poklic nalaga preveč utesnjujočih bremen in odgovornosti, premalo pa dohodkov da bi si ga mogli mnogi znova želeti. V nekaterih odgovorih najdemo prav dobesedno navedbo starega rimskega pregovora: Kogar bogovi sovražijo, ga naredo za učitelja.

DRAGI MATER!

I. Burnik

Brez tolažbe in zavetja
revna sedaš k oknu
in kakor v snu
nepotolažena prisluškuješ vetru
in modruješ, moliš, rotiš —
v veri, ki čaka velikega doživetja.

Kdaj, sin, kdaj prideš?
V trudapolnih mislih
vsak dan mojo pot obideš.

Draga mati,
veruj, tudi jaz verujem,
da bom prišel —
(Veruj v jadra bela,
ki jih sila vetra bo razpela)
Veruj, draga, da sem ves tvoj!

Izpod

Triglava

NA GOMILSKEM v Savinjski dolini so po navsetu koncila ustanovili farni cerkveni odbor in izvedli volitve v novo ustanovo. Volilno pravico so imeli vsi farani obojega spola, stari nad 18 let. Voljene so mogle biti tudi ženske in med 18 izvoljenimi so tri, vse tri Marije. Volitev se je udeležilo nad 82% faranov. Volili so tajno po listkih in vse je poteklo v najlepšem redu. Izvoljeni cerkveni odbor pomaga župniku v vseh zadevah verskega udejstvovanja v župniji.

DEVETDESETLETNIKI med duhovščino ljubljanske nadškofije so letos štirje, vsi bolj ali manj odlični: Pavel Perko, pisatelj mnogih priljubljenih povesti, biva na Muljavi, Jurčičevi rojstni vasi; dr. Ježef Demšar, dolgoletni profesor in katehet, je pri sv. Petru v Ljubljani; dr. Janko Arneje, bivši župnik pri sv. Jakobu in poznejši kanonik, živi v Ljubljani; Ivan Erjavec, upokojeni župnik, biva v Preski nad Ljubljano. (Zadnje poročilo: g. Erjavec je nedavno umrl.)

DOLENJSKE TOPLICE pri Straži blizu Novega mesta slavijo letos 200letnico rednega obratovanja. Zgodovina pravi, da so se posamezniki kopal ob izviri tople vode tam že v 14. stoletju. Leta 1767 je pa dal knez Auersperg en izvir ograditi in napraviti streho. Drugi izvir, ki je danes glavni, so šele pozneje spravili pod streho. Vendar velja Auerspergovo delo za uradno ustanovitev Dolenjskih toplic. Poslužujejo se jih zlasti ravmatiki in po večini z dobrim uspehom.

"SPLOŠNA PLOVBA" V PIRANU je dobila tri nove ladje: Koper, Postojna in Portorož. Prvo so zgradili v Belgiji, drugi dve v puljski ladjedelnici. Postojna in Portorož sta nemenjeni plovbi okoli sveta. "Splošna plovba" je izrecno slovensko podjetje.

NAJNOVEJŠA SLOVENSKA UGANKA: Če bi Triglav ne stal sredi obrnjene vrta, kaj bi nastalo iz njega? — Odgovor: Iгла.

PISMO IZ DOMOVINE pravi: Nič novega ne vem povedati, razen: reforma, reforma, reforma . . . Pa tudi to ni več novo. Dolga vrsta podjetij ustavlja delo. Morajo nižati stroške, odpustijo delavstvo. Stotisoči odhajajo na delo v tujino. Največ jih je baje v Nemčiji, Avstriji in na Švedskem. Pa je še vedno doma na tisoče in tisoče brezposelnih. Vse kaže, da nas rešuje poloma v prvi vrsti turizem. Naravnih lepot in mikavnosti naše zemlje vendar še ni uničil neki drugačen — izem . . .

IZVAJANJE REFORME bridko prizadeva tudi razne učne zavode. Deloma jih ukinjajo, deloma samo utesnujejo. Med drugimi so v nevarnosti glasbene šole na raznih krajih. Proti tej nevarnosti se je oglasila v posebni "Izjavi" dolga vrsta glasbenikov, skladateljev, glasbenih pedagogov in glasbenih ustanov, ki soglasno protestirajo zoper vsako ukinitve te vrste zavodov, češ da bi bila to nepopravljiva škoda slovenski kulturi.

SLOVENCEV V ZAGREBU cenijo na 30.000. Imajo svoj Slovenski dom, za slovenski pouk otrok pa še nimajo urejeno. Imeli so razgovor, če naj zahtevajo slovenske šole, ali naj bi zadostoval samo pouk slovenščine v poslopju Slovenskega doma.

"KMEČKA OHČET" je vsakoletna turistična prireditev v Ljubljani. Letos so poleg 5 slovenskih parov "oženili" tudi italijanske, švedske, avstrijske in slovaške. V ženitovanjskem sprevedu je bilo 21 staromodnih kočij, kolesljev, zapravljičkov in drugih voz. Bilo je nad 500 svatov v narodnih nošah, ki so prevažali "bale".

V SLOVENIJI je v letu 1966 končalo razne visokošolske študije kakih 3.000 študentov in študentk. Ljudje pravijo, da je preveč učenih ljudi, zaposlitve namreč za tako število ni. Dostavljajo, da bi se končno že našla, saj je dosti mest zasedenih z nekvalificiranimi "starimi", ki se pa nikaikor nočejo umakniti s svojih mest. Mladim, primereno izučeni, ne ostaja drugega, kakor da se dajo zaposliti v njim neprimernih službah ali pa oditi v tujino.

PO KONČANEM SPREJEMU slovenskih romarjev pri papežu so Pavla VI. skozi množico odnesli na njegovem prestolu, pa je vso pot segal v roke, kogar je mogel doseči. Končno je potegnil k sebi na tron majhnega sinčka rimske Slovenke in ga za hip pridržal. Seveda je s tem zbudil novo "nepopisno navdušenje", tako pravi poročilo.

ŠE O RUSKI CERKVICI NA VRŠIČU

Marija Peršič.

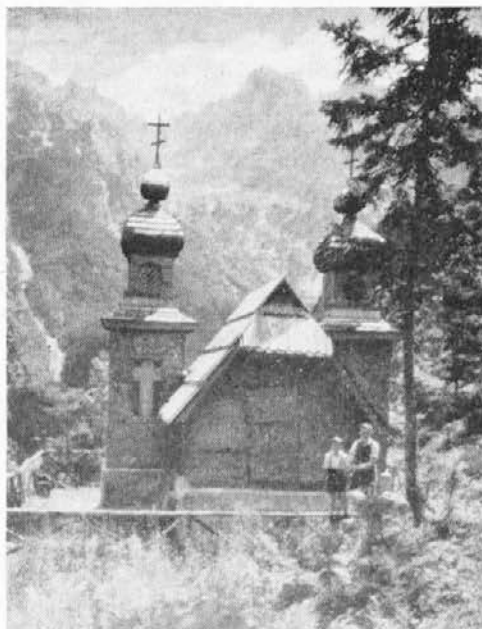
PONOVO SO MISLI PRINESLE nekaj spominov na skromno leseno rusko cerkvico, ki že 52 let tiho samuje sredi zelenih smrek in planinske flore borovške planine. Oddaljena je le nekaj korakov od glavne ceste.

Cerkvica je skromna in preprosta, kot so bile preproste roke ubogih ruskih ujetnikov, ki so jo gradile. Izmučeni od trdega dela ob kopanju ceste, lačni in premrli od mraza so iskali v tej cerkvici tolažbe. Molili so in upali v Boga, da jih reši trpljenja in vrne v domovino.

Rešil jih je trpljenja in jih pripeljal v boljšo domovino, kjer ni trpljenja in lakote. V eni sami noči je prihrul snežni plaz z Vršiča in pokopal nad 3.000 teh trpinov z vsemi barakami vred. Niti eden se ni rešil.

Mi domačini smo hodili okoli z velikim spoštovanjem. Saj ni bila ondi samo cerkvica, okoli nje je bilo ogromno pokopališče. Dolgo vrsto let potem so še stali posamezni križi brez napisov. Nihče ni stopil v cerkvico, da se ne bi spomnil teh nesrečnejev in pomolil za njih pokoj.

Vsako leto na sv. Petra dan so se zbrali tam ruski emigrantje iz vseh krajev Slovenije s svojim duhovnikom in se pri sv. maši oddolžili spominu svojih bratov. Tudi mnogo domačinov je bilo med njimi in so z njimi molili v isti namen.

Prilagam slikico, ki mi je drag spomin na nekdanje čase. Slikala sem jo okoli leta 1930 in pred njo stojita moja dva sinčka. Slika je vzeta od zadnje strani in to zaradi veličastnega ozadnja: Razzor in Škrlatica.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 8: Žarko Lutman, Neimenovana; \$ 4: Ivan Kobal, Janez Erpič, Tomaž Klinar; \$ 3.50: Ivan Kavačič;

\$ 2: J. Marinček, M. Tomažič, A. Stukelj, St. Ogrizek, C. Škofič, Ed. Žvab, J. Mravljak, Vl. Hartman, Jos. Krajc, Jos. Kavaš, Ana Šlander, St. Plut, St. Vatovec, V. Luksič, Jos. Barbiš, Fr. Izanc, L.M. Martin, V. Vitežnik, Iv. Kariž, Fr. Klemenc, I. Stanjko, J. Cej, I. Legiša, R. Brežnik;

\$ 1: Fr. Danev, I. Pavšič, Vl. Ferluga, Št. Saule, J. Pirjevec, I. Bogataj, Z. Kovačič, M. Do-

Misli, May, 1967

brinja, Iv. Bobek, M. Ferfolja, D. Grlj, I. Zic, M. Dellevedove, K. Perko.

P. PODERZAJ, INDIJA. — Marija Ferfolja \$1, Marija Martin — \$6.

SLOMŠKOV SKLAD. — Ivan Legiša \$2.

SLOVENIK V RIMU. — Po \$10: Tomaž Možina, Jože Cej, Ivan Molja, Peter Nemič, Jože Ficko, Nande Tomšič, Pavel Jakončič, p. Bernard; \$6: Viktor Luksič; \$4: Pavle Kersikla, Anton Žitnik, Ivan Legiša; \$2: Roman Hsjnsinger.

Vsem prisrčna hvala in Bog povrni! Vztrajno nadaljujmo!

POGOVOR

O UMETNOSTI

Stanislav Rapotec

V PREDOLGIH RAZLAGAH IN POGOVORIH tiči nevarnost! V gostem gozdu je prav lahko izgubiti stezo, v poplavi besed pa predmet in zaključke.

Upam, da sem bil dovolj jasen pri poskusu, da osvetlim ozadje in izvir človekovega delovanja, ki ga imenujemo umetnost. Naj naš zaključek pripnemo še enkrat, to pot bolj določno in na kratko!

Nuja, potreba, želja — lahko bi uporabili tudi besedo "hrepenenje — po izrazitvi, ki so človeku prirojene lastnosti, tvorijo dobro polovico ozadja umetnosti in umetniškemu delovanju. Druga polovica tega ozadja je pa še ena prirojenih lastnosti: človekova nuja in želja po spremembah, svežih, novih, boljših, popolnejših doživetjih.

Tu naj takoj pokličemo v pomoč nekaj primerov iz vsakdanjega življenja. Če ti mati ali žena postavlja dan za dnem iste vrste zajtrk na mizo (dvoje jajc, košček slanine, rezino kruha), jo boš nekoč gotovo poprosil za majhno SPREMEMBO: "Draga mati (žena), ali lahko dobim jutri klobaso namesto jajc?" In boš dodal pojasnilo: "Čutim, da mi je potrebna sprememba, ker mi jajca že presejajo."

Lepo gramofonsko ploščo s priljubljeno pesmijo in napevom si kupil. Prve dni si jo prav pogosto poslušal. Priljubljena plošča je bila na tvojem programu večer za večerom, včasih celo dvakrat ali trikrat. Po tednu dni pa kar nenadoma opaziš, da tvoje navdušenje za ploščo mineva. V naslednjem programu si priljubljeno ploščo "izdal" in je nisi vključil. Izgovor? Je še lepa, je še moja, je še priljubljena, ali ker sem jo že tako često poslušal, sem se je malo naveličal in si za spremembo želim poslušati kaj drugega.

Kupil si lepo knjigo. Tako prijetno je bilo čitanje, da si se odločil za ponovno branje. Dvomim pa, da jo boš bral še tretjič — kljub lepoti in zadovoljstvu, ki ti ga je knjiga prožila. Precej časa bo preteklo, da se ti bo želja po branju iste knjige pojavila v dovolj močni obliki. Medtem boš želel čitati kaj drugega, novega. Zeliš novih doživetij v čitanju, želiš si — spremembe.

Toliko, na kratko, smo ponovili o ozadju in izvirih porivov v umetnosti. Ko smo še pri spremem-

bah, pri novih, svežih, popolnejših doživetjih, ki jih človek skozi vse življenje skoraj neprestano lovi, takoj dodajmo: ta nuja po spremembah je skoraj tako važna za pravilno in vsebinsko polno izživiljanje, kot je važna potreba in želja po izrazitvi, o čemer smo govorili v aprilski številki.

Človek si seveda trdo prizadeva, da bi spremembe v vsakem pogledu in v vsem njegovem delovanju bile spremembe na boljše, lepše, popolnejše . . .

Naše stremljenje po višjem standardu v življenju je lep primer za študij porivov in sil, ki nosijo človeka na krilih nuje po novih doživetjih. Hrepenenje po boljšem, lepšem, višjem, popolnejšem nas takorekoč nosi v življenju, tako pravimo. Pomisli na svoje napore, da si najdeš boljše delo, boljšo službo, bolj primerno stanovanje (hišo), na stremljenje, da obogatiš svoje znanje. Kako čakaš na priložnost, da svoj stari avtomobil, hladilnik itd. zamenjaš za novega, boljšega, večjega . . .

Karkoli v življenju imenujemo razvoj, napredek, izpopolnitev in rast, je trdno povezano s človekovim hrepenenjem po novih doživetjih. Dokler ti porivi in sile delujejo v človeku-poedincu in v družbah vseh oblik, govorimo o lepem, plodnem, koristnem življenju. Govorimo o uspehih, napredku in razvoju. Neka moč seva iz takega življenja. O življenjski moči tega ali onega pogosto govorimo. Ko pa zgoraj omenjeni porivi in sile nehajo delovati v poedincu ali družbi, smo se srečali s preživelostjo, otopelostjo, zaspanostjo, ki nas vodi k žalostnemu koncu življenja mnogo prej, kot je bilo samo pripravljeno na svoj konec.

Tako kot v telesnem in vsakodnevnem življenju je tudi v umetnosti. Tudi v umetnosti nosi človeka to čudno hrepenenje po novih doživetjih, vedno po nečem različnem, boljšem, lepšem, popolnejšem . . .

Nekje v Pogovoru (v aprilski številki) smo v naglici prišli do nekkih zaključkov o umetnosti. Dejali smo: Ustvarjanje takih LEPIH DEL, ki so zmožna podnetiti in zbuditi naše občutke, imenujemo UMETNOST. Stvaritelja, tvorca — umetnik!

Ta opis umetnosti rabi dopolnilo, je nepopoln, presuh in ne preveč določen. Pričujejoče kramljanje o ozadju, porivih, nuji in silah, ki nas nosijo v življenju vobče, v umetnosti pa še prav posebno, bo najbrž vrglo več svetlobe na naš poskus razumeti umetnost.

V dopolnilo našemu opisu umetnosti naj sedaj dodam zelo zelo važen pogoj. Težak in zapleten tudi! Da ni tega pogoja, bi bil vsakdo umetnik.

Nekje v začetku našega pogovora sem dal zaslutiti te težave, ko sem omenil "neke estetične vrednote in kakovosti", ki da jih je mnogo lažje občutiti in slutiti, kot pa opisovati in razlagati. Vsako delo v umetnosti je oblikovano. Vsaka oblika je podvržena zakonom. Tudi te zakone smo nekje mimogrede omenili. Naj sedaj poskusim biti bolj določen.

Obliko, lepo obliko in še posebno umetniško obliko imenujemo pravilno, zadovoljivo, ubrano, dopadljivo razmerje med dvema ali več edinicami (enotami, celicami) barv in črt pri umetnosti slikanja, zvokov v glasbi, besed v književnosti, ritmičnih kretenj pri plesu itn. Višjo stopnjo teh razmerij — hočem reči med oblikami samimi — pa imenujemo sestavo, skladbo, kompozicijo. Za graditev teh razmerij ni nobenih pravil, ki bi nam lahko bila v pomoč. Naše delo v oblikovanju se le mora pokoriti nekim zakonom, ki so odgovorni za določen RED, disciplino in organizacijo. Ti zakoni urejujejo RAVNOVESJE in RITEM v naših oblikah in skladbah in kljub temu, da so zelo strogi, moramo takoj pribiti, da so na drugi strani tudi zelo širokogrudni in gibki.

Dvomin, da nam bo p. urednik dovolil prostor za daljšo razpravo o teh zakonih. Naj mi bo samo dovoljeno, da dodam malo olja na plamen našega razmišljanja in povem, da so to isti čudni, misteriozni in težko razumljivi zakoni, ki urejujejo ravnovesje in ritem vseirja, življenja na zemlji sploh

in človekovega še posebej.

Ko boš prihodnjič strmel v temno modro nebo ob luninem sijaju, se vprašaj, kaj drži skupaj one brezštevilne zvezde, ozvezdja, planete, luno in sonce v tako popolnem redu in organizaciji. Veličasten primer pravilnih ravnovesij in ritmov! In ko občuduješ to popolnost, ne pozabi pomisliti, kaj bi se zgodilo, če bi Stvarnik lepega dne napravil "majhno napako" v ravnovesju in pomaknil luno za par tisoč kilometrov bližje naši zemlji.

Lepi primeri za študij ravnovesja in ritma ter zakonov, ki jih urejujejo, so tudi letni časi, noč in dan, človeško telo (krvi obtok — ritem!) in tako naprej. Prikrajšaj normalno dolžino spanja za par ur v dveh, treh zaporednih nočeh, pa boš takoj imel dober primer kršitve zakona o ravnotežju in ritmu! Če boš v tej kršitvi pretiral, boš moral najbrž v posteljo ali celo v bolnico, kjer te bodo poskusili ozdraviti — vzpostaviti pravilno ravnovesje in ritem v tvojem telesu.

Kar velja za vseirje in življenje vobče, velja tudi za umetniške oblike. Ako zakoni ravnovesja in ritma niso bili spoštovani pri ustvarjanju naših oblik in sestavov, rezultat ne more biti umetniški, četudi je sicer plod naše iskrene in resnične nuje po izrazitvi in želje po novih doživetjih.

Še en pogoj imamo obdelati, da bo naš poskus uokvirjenja umetnosti v preprostih besedah, primerih in razlagah zadovoljivo popoln.

O tem v junijski številki.

ALI JE TUDI TO "NARODNA UMETNOST"?

Pepe Metulj

GORNJE VPRAŠANJE POSTAVLJAM G. RAPOTCU, ki sem njegov članek v aprilski številki sedemkrat prebral in ga bil vselej posebej vesel. Pa se je mož res imenitno razkoračil v naših MISLIH. Komaj čakam napovedanega nadaljevanja.

Posebej me je privzdignilo, ko pisatelj omenja orgle in cerkveni pevski zbor. Takoj mi je prišlo na misel, da bi lahko omenil tudi zvonove. Kako zelo zvonovi pomagajo človeku k "izrazitvi", sem se zavedel malo pozneje, ko mi je p. urednik poslal Kanadsko domovino in sem v njej našel nekaj o zvonovih. Tam piše L. Ambrožič st. takole:

Zvonjenje se je k nam slišalo iz naslednjih cerkva: Iz Gabrja in in Hruševe vsak dan, od Sv. Katarine, kadar je bil severni veter, z Dobrove, kadar je bila blatenska burja, iz Dvora in Korena, kadar je bilo južno vreme, iz Polhovega Gradca pa zelo redko, ker je bil preveč za ovinkom.

Otroci smo vedeli za vsake zvonove posebej, kako pojejo. Na primer; dokler je bil pri Sv. Ka-

tarini še stari mežnar in je bolj težko zvonil, so mu zvonovi peli: Ljuba moja Katrca, ljuba moja Katrca itd. Ko je prišel mladi, pa: Ljuba moja Katarinca, ljuba moja Katarinca itd.

V Gabrju je zvonilo: Župa fržolova, župa fržolova itd. Na Dobrovi so bili včasih in mislim, da so še, štirje zvonovi. Ko je zvonil stari mežnar Kapus, so mu zvonovi zelo lepo peli takole: Na Dobrovo na božjo pot, na Dobrovo na božjo pot itd. Ko so pa pozneje zvonili Jovan, Jakša in Štampihar, so zvonovi oddajali drugo besedilo in sicer: V gostilno dol k Mežnarju, v gostilno dol k Mežnarju itd.

★

Tako sem torej bral o zvonovih. Kaj pravite, g. Rapotec, ali je ta moj prispevek kakšen pravišen "repek" k Vašemu spisu? Če pa drugega ne, naj bo pa samo za zamašek, ker ste omenili orgle, zvonov pa ne. Saj imam tudi orgle rad, na zvonove sem pa kar malo "udarjen".

KAJ IN KOLIKO VEMO

O PRETEKLOSTI AVSTRALIJE?

Janez Primožič

V PRVIH DVEH ŠTEVILKAH TEGA LETNIKA sem skušal podati pregled daljnega in bližnjega odkrivanja Avstralije. Vse do prihoda kapitana Cooka. Z njegovim prihodom je seme padlo na ugodna tla in z njegovim imenom je združen začetek ustvarjanja avstralske državnosti.

Znano je, da se vsako leto 28. jan., oziroma na ponedeljek po tem datumu, praznuje Australia Day s slovesnimi obhodi itd. To je dan, ko je Cook pristal v luki današnjega Sydneya. Toda mnenja o primernosti tega datuma za praznovanje so zelo deljena. Mnogi se ogrevajo za datum 22. avgusta, ko je Cook leta 1770 zavzel v imenu angleške kronske vso vzhodno obalo Avstralije in ta dogodek nima nič skupnega s prihodom konviktov-kaznjencev. Cook je to napravil pri še danes pod tem imenom znanih Possession otokih, nekoliko južno od Cape Yorka na znani severni konici Avstralije.

Toda vrnimo se s Cookom v Sydney in se pozanimajmo, odkod današnje ime tega velemesta.

Znano je, da je večina imen za avstralske naselbine, reke itd. iz Anglije. Tako ima tudi Sydney čast, da nosi ime po Lordu Sydneyu, ki je bil notranji sekretar ali minister v časih kralja Jurija III.

“Najboljša luka sveta.”

Pod gornjim naslovom poroča Phillip svojemu predstojniku Lordu Sydneyu glede luke Jackson — tako se je takrat imenoval sydneyski zaliv po prvem Lordu angleške mornarice. Phillip piše, da tedanje ladje z vso lahkoto pristanejo ob obali, z majhnimi stroški se bo pa dal omogočiti pristanek tudi zelo velikim ladjam.

Na dan 28. jan. 1788 je prvo ladjevje z angleškimi kaznjenci srečno pristalo v takratnem Port Jacksonu ob današnjem Circular Quay. To je pomenilo začetek avstralske kolonizacije. Takoj po pristanku je Phillip v navzočnosti vseh razobesil zastavo Union Jack ter nazdravil kralju Juriju III., kraljevski družini in napredku nove kolonije. Še v istem letu — 7. febr. — je bila imenovana nova vlada in Phillip je postal prvi kraljevi namestnik v Avstraliji. S tem so bili postavljeni prvi temelji za razvoj nove dežele pod angleško krono.

Videli smo, da je Phillip pripeljal v kolonijo skupino zločincev, med njimi število nizkotnih in brezupnih značajev. Nikakor pa Avstralija ni imela ostati taborišče zločincev in kaznjencev. Tudi sam Phillip je gledal v bodočnost in v duhu videl deželo svobode in svobodnih ljudi. Zato je zapisal v svoj dnevnik: “Ni moja želja, da bi novo deželo ustvarjali kaznjenci . . . V novem Južnem Walesu bomo uvedli svoje postave in zakone z najsrčnejšo željo: v svobodni deželi ne sme biti suženjstva, zato tudi sužnjevi ne”.

Priseljenci niso mirovali. Začeli so prodirati v notranjost dežele, risali so zemljepisne karte novega sveta. Iz Sydneya so prodrli daleč proti zahodu in odkrili reke Macquarie, Hunter, Darling, Lachlan in Murray, slavni mornar M. Flinders je pa prvič gladko plul okoli kontinenta.

Življenje prvih pionirjev ni bilo lahko, toda s krepkimi mišicami in neugnano srčnostjo so premagovali vse težkoče. Morali so se boriti z elementarnimi pojavi: povodnijo, sušo, požari. Še sanjati niso mogli o lagodnosti življenja, kot ga imamo danes. Toda bogata narava je njihov trud nagradila z obilnostjo žita, sadja, volne, mlečnih izdelkov itd.

Bivši kaznjenci — novi Avstralci — so s časom postali odlični kmetje in živinorejci. S spretnim križanjem ovčjih pasem so ustvarili volno, ki je svetovno znana pod imenom “merina”. A tudi pšenico so napravili tako, ki ugaja avstralskemu podnebjju.

“Zlata jama”.

Nekako sredi 19. stoletja se je raznesla čarobna beseda: ZLATO. Od vseh strani so ljudje vrelj skupaj v upanju na lahek in nagel zaslužek. Bendigo v Viktoriji in Kalgoorlie v Zapadni Avstraliji sta zaslovela preko noči. Pa ne samo zlato, tudi železna ruda se je našla. Tako je nastal Brocken Hill v NSW, ki je pred leti slavil 75letnico obstanka.

S temi podatki sem dospel do najnovejših dni naše nove domovine. Kako je prišlo do današnje državne oblike Avstralije, namreč kako je nastala iz bivših kolonij velika federacija, o tem se bomo morda še pomenili.

Da se še enkrat povrnem k raziskovalcem: poleg Tasmana in Cooka so zlasti zaslužni še George Bass, Matthews Flinders, Gregory Blaxland, John Oxley, Phillip Parker King, Charles Stuart, Thomas Livingstone Mitchell, Edward John Eyre, Ludwig Leichhardt, Augustus Charles Gregory, Edmund Kennedy, Robert Burke, John Stuart in John Forrest. Njih imena najdemo po raznih krajih Avstralije v krajevnih in cestnih imenih.

SEMENJ NA RAKEKU — pred koliko leti?

Iz povesti: REZINKA (Ivan Matičič)

NA RAKEKU BO SEMENJ! Alo, Meniševci, dvignite se! Tam je dosti blaga, dosti izbire, se v ceno kupi, drago prodaja, ali pa drago kupi in v ceno prodaja, kakor nanese.

Lovre pelje na verigi junca, Terezika stopa zraven s prazno cajno. Spred in zad gre še več Meniševcev v semenj. Mnogi ženejo blago naprodaj, drugi pa nosijo v žepih bankovce, da nakupijo blaga. Lovre in Terezika gresta mirno s svojim juncem.

Na Rakeku je bilo kaj živahno. Po cesti iz Cerknice drdrazo koleslji in drugi vozovi; med njimi tečejo konji, privezani na konopcih, vmes se preriva goveja živina.

Rakek je dolga vas, raztegnjena po strmih rebrih. Od meniševske in cerkniške strani prideš noter na gornjem koncu. Če se dobro zaženeš s kolesljem po cesti na levo, pod Jernejevo hišo, se ustaviš šele na Uncu pred Gnezdovo hišo; ako pa kreneš na ivanjsko pot, ti zastanejo kolesa šele v Kačji luži pod Ivanjskim selom. Ako si pa hočeš natančneje ogledati to rakovsko vas, se spustiš do Puntarjeve hiše, od tu kreneš vnic na levo mimo Faturjeve in drrrr!- po vasi nizdol. Ne utegneš se dosti ozirati okoli sebe, ker moraš paziti, kako boš kolesa zavrl, da se ti vse skup plosko ne sesede na spodnji cesti, ki pelje na Unec. Čistokrvnega Meniševca pa vleče predvsem k železniški progi, kjer si hoče od blizu ogledati to čudovito železno cesto in to puhajočo poštajno, ki je Menišija ne premore.

Le vkup, le vkup, sejmarji! Kdor ima rejeno blago na verigi ali pa polne nedrije bankovcev, ta nekaj velja. Pujsi, prašiči in svinje, konji, kobile z žrebeti, krave s teleti, voli, junci, junice. Joj, koliko vrišča, mukanja, rezgeta, zraven pa kričanja prekupcev, mešetarjev, kmetov in pohajačev! Živinski sejem ima prednost, od tega odvisi šele kupčija na blagovnem sejmišču ob stojnicah.

Doma v hlevu imaš krasno živinče, vse ga občuduje, sam si nanje ponosen, na semnju pa pride ob vso veljavo. Tu ti ga prekupci pretipljejo in osmešijo, spravijo pod psa, tako da si ga nazadnje žalosten. Lepo rejeno kravo držiš na verigi — pa ti jo ožigosajo za bušo. Iz kože moraš skočiti, če si njihovo omalovaževanje prebridko

jemlješ k srcu. Le kaj si more misliti živinče, ki tu med pregrajami klavarno prežvekuje? Dedci ga venomar ogledujejo in pretipavajo od spred in od zad, vpijejo, lovijo si roke, mlatijo ob dlani, da se jim mora iskra vkresniti iz žuljev. Živinče pa čaka in poslušata ta neznanski prepir.

Lovre je prignal iz Menišije prav čednega, rejena junca. Že nekaj ur stoji tu, a se ni vnela še nikaka prava kupčija. Domačih kupcev ni dosti. Tuji prekupci, ki največ pokupijo, pa hodijo objestni gor in dol, čakajo, da se kmetje omehčajo in znižajo blagu ceno. Prekupce obdaja truma mešetarjev, pripravljenih za borbo. V vsemi možnimi slepili skušajo prekupci kmete omamiti; pred nosom jim odpirajo svoje rejene listnice in vlačijo iz njih cele kupe bankovcev.

Lovretu so junca že tako neusmiljeno zmrcvarili in zničili, da fant že ne ve več, ima na verigi še okroglega junca, kot ga je pripeljal na semenj, ali komaj še zanikro ščene. Kdor pride mimo, se obregne obenj. Ceni, ki jo Lovre stavi, se kupci rogajo, tako da mima fant nič volje še dalje čakati. A svakinja ga bodri, naj le še vztraja, morda se najde pošten kupec. Seve, od tega zavisi vse: ako junca ne prodata, tudi drugih potreščin ne moreta nakupiti. Da bi ga pa dala pod ceno, kakor jo je nastavila mati, pa snaha ne mara. Odženetaj rajši nazaj domov.

Opoldne se kupci porazgube po krčmah. Po obedu se vrnejo in znova potipajo zakrknjene kmete misleč, da bodo z lačnim želodcem mehkejši. Res se jih nekaj vda, večina pa vztraja pri svoji ceni. Nekateri se celo začenjajo odpravljati z blagom domov. Zato morajo prekupci popustiti, če hočejo kaj nakupiti in odpraviti blago na železnico.

Ponovno vprašajo Lovreta za zadnjo ceno. Pove jim isto kot dopoldne. Mešetar skuša nekaj zbijati, a ker se Lovre ne vda, mu prekupec slednjič odrine zahtevano vsoto. Lovre spravi denar in odveže juncu verigo. Malo mu še pogladi glavo, poslavlja se od njega, dokler mu ga ne odženo spred oči.

Lovre si oplete verigo prek rame čez prsi, nakar kreneta s svakinjo na blagovni semenj.

MENIŠEVEC oče Tone Švigelj v Sydneyu je tudi eden tistih, ki težko čakajo na ZBORNIK. Enako Ižanc oče Škraba v Melbournu. Oba sta šenapol Argentinca. Ampak ZBORNIK je komaj za š tiri petine argentinski — vseslovenski je! Nič za to, saj sta tudi imenovana — vseslovenska!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUS SE UMAKNE

Jezus torej ni več očitno hodil med Judi, ampak je odšel od onod v pokrajino blizu puščave v mesto imenovano Efreem, in se je tam mudil s svojimi učenci.

Bila pa je blizu judovska velika noč in mnogo ljudi z dežele je šlo pred veliko nočjo v Jeruzalem, da bi se očistili. In iskali so Jezusa ter v templju stoje med seboj govorili: Kaj se vam zdi? Ali ne pride na praznik?

Veliki duhovniki in farizeji so pa dali povedlje, naj naznani, če kdo ve, kje je, da ga bodo prijeli.

TRETJIČ NAPOVE TRPLJENJE

Bili so na poti proti Jeruzalemu in Jezus je hodil pred njimi in čudili so se mu; tisti pa, ki so šli za njim, so bili prestrašeni. In zopet je dvanajstere vzel posebej in jim začel praviti, kaj se

ŠE ENKRAT V SKRIVALIŠČE

Vse ob svojem času, pravi pregovor. Jezus se je tega zvesto držal. Dal se bo ujeti, ampak zaenkrat še ne. Morajo poprej priti velikonočni dnevi. Volja Očetova... Pa tudi učencem je bilo treba še nekoliko oddiha in tihega pogovora z Jezusom, saj bo najtežja preizkušnja še tako prehitro prišla...

Pa že nas evangelist prestavi v Jeruzalem. Velika noč je pred pragom, množice se zbirajo. Stojimo pred veliko "ločitvijo duhov": množice Jezusa iščejo, nekatere vodi gola radovednost, vsaj verjetno se nam to zdi, druge žene ljubezen do Gospoda, da ga iščejo. "Iščejo" ga tudi judovski velikaši — želijo ga končno ujeti in uničiti.

APOSTOLI ŠE VEDNO NE RAZUMEJO

Po nekaj dneh v samotni skrivališča se Jezus odpravi na praznovanje velike noči v Jeruzalemu in pozove vse za seboj. Ni dvoma, da so med tem

bo z njim zgodilo: "Glejte, v Jeruzalem gremo, in Sin človekov bo izdan velikim duhovnikom in pismoukom; in obsodili ga bodo na smrt in ga izročili nevernikom; zasramovali ga bodo in vanj pljuvali in ga bodo bičali ter umorili; in po treh dneh bo vstal."

In oni niso nič tega umeli; ta beseda jim je bila skrita in niso vedeli, kaj je govoril.

ČASTIHLEPJE ZEBEDEJEVIH SINOV

Tedaj je stopila k njemu mati Zebedejevih sinov s svojima sinovoma, padla predenj in ga nekaj prosila. Rekel ji je: "Kaj hočeš?"

Odgovorila mu je: Reci, naj sedita ta dva moja sinova v tvojem kraljestvu eden na tvoji desnici in eden na tvoji levici.

Jezus je odgovoril: "Ne vesta, kaj prosita. Ali moreta piti kelih, ki ga moram jaz piti?" — Odgovorita mu: Moreva.

Jezus jima reče: "Moj kelih bosta pila, sedeti pa na moji desnici ali levici ne gre meni dajati, ampak katerim je pripravil moj Oče."

Ko je drugih deset to slišalo, so se vznejevoljili nad bratoma.

Jezus jih je pa poklical k sebi in jim rekel: "Veste, da vladarji narodov nad njimi gospodujejo in velikaši izvršujejo nad njimi oblast. Med vami pa ne bo tako; ampak kdorkoli med vami hoče biti velik, bodi vaš strežnik, in kdor koli med vami hoče biti prvi, bodi vaš služabnik. Kakor Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge."

OZDRAVLJENJE SLEPCA PRI JERIHI

Pridejo v Jeriho. In ko je odhajal iz Jerihe obenem s svojimi učenci in veliko množico, je slepi Bartimej, sin Timejev, sedel kraj pota in vbogajme prosil. In ko je slišal, da je to Jezus iz Nazareta, je začel vpiti: Sin Davidov, Jezus, usmili se me!

Mnogi so ga svarili, naj utihne, on pa je še veliko bolj vpil: Sin Davidov, usmili se me!

Jezus je obstal in rekel: "Pokličite ga!"

Pokličejo torej slepega in mu pravijo: Zaupaj, vstani, kliče te.

In vrgel je raz sebe svoj plašč, poskočil in prišel k Jezusu. Jezus ga je nagovoril: "Kaj hočeš, da naj ti storim?" — Slepi mu je rekel: Rabbuni, da spregledam. — Jezus mu je rekel: "Pojdi, tvoja vera te je ozdravila." — In takoj je spregledal in šel po poti za njim in slavil Boga. In vse ljudstvo je dalo Bogu hvalo, ko je to videlo.

Misli, May, 1967

tudi učenci in in drugi zvedeli, kaj pletejo zoper Jezusa v Jeruzalemu. Vse se čudi, da se On dela, kakor bi ne vedel. Le kaj ga žene naravnost v nastavljeno past?

Toda zdaj jim spet jasno pove — že v tretjič — da se nič ne ponareja, natančno ve, kaj se bo zgodilo in zakaj mora kljub temu iti. Učenci pa — še vedno jim je vse novo, ne gre jim v glavo. Siromaki! Kaj bo šele, ko bodo vsega sami pričeli? Toda Jezus bo premagal tudi trdoto njihovih src. Pojdimo!

JANEZ IN JAKOB — ŠE MISLITA LE NASE

Zanimiv prizor! Dva izmed najboljših, pa taka samopašneža! In to spričo Jezusove napovedi o bližnjem trpljenju in smrti! Vendar se do neke meje samih sebe sramujeta — mati mora izreči prošnjo. Kako silno človeško! Lahko bi pozneje rekla: mati naju je k temu nagovorila, pa sva šla za njo... Toda Jezus ne odgovarja materi, odgovarja kar njima naravnost. Morala sta čutili, kako dobro Jezus pozna njuno notranjost. Mor-da je prav to vzrok, da pozneje nič ne beremo o njunih izgovorih, ko so se ostali učenci nad njima vznejevoljili.

Toda tudi oni dobijo svoj nauk. Zakaj so se vznejevoljili? Jezus bere njihove misli: vsak od nas bi rad sedel na desnici ali vsaj na levici Gospodovi v božjem kraljestvu, kaj si ta dva domišljata! Ali sta kaj več kot eden od nas? — Na te njihove misli je Jezus navezal svoj nauk: ponižnost, ponižnost, ponižnost... Ozmerjal jih pa ni, češ kako so trdi in počasni za razumevanje novega nauka. On ve, da bodo kmalu drugačni.

SIN DAVIDOV, DA SPREGLEDAM!

Vse drugačen, vesel in spodbuden prizor srečujemo na nadaljnji poti preko Jerihe v Jeruzalem. Evangelist nam pove, da je Jezusa poleg upostolov spremljala "velika množica". Vse kaže, da množica ni kar tako brez posebnih misli šla za Jezusom, ampak je bila navdušena in mu je klicala pozdravne besede in ga s tem častila. Videti je, da je pred nami že napol — cvetna nedelja! Zelo verjetno je bilo slišati že take vzklike, kot na cvetno nedeljo: Hozana sinu Davidovemu!

To sklepamo iz slepčevih besed, s katerimi je zaprosil ozdravljenja slepote: Sin Davidov, usmili se me! Moral je slišati podobne vzklike iz ust mimoidočih, pa je tudi sam tako vzklikal. Tako vidimo, da je bila ta Jezusova pot nekaka "generalna vaja" za dramatične prizore nekaj dni pozneje v Jeruzalemu.

Slepec Bartimej je seveda eden najbolj živih zgledov, kako nam je vsem treba "vztrajno" moliti...

PETEK — NOV ZAČETEK

KO SO AVSTRALSKI ŠKOFJE razglasili, da je tudi pri nas odpravljen zdržek od mesnih jedi ob petkih — razen v 6 tednih pred veliko nočjo in na pepelnico — je večina javnosti sprejela odločbo s pravilnim razumevanjem. Le redki katoličani so se pohujšali, češ kako morejo škofje kar nenedoma odpraviti zapoved, ki je dolga stoletja pomenila nekako toliko kot udeležba pri maši ob nedeljah in praznikih. Nekateri so se pa posmehovali, češ da tako ali tako skoraj nihče ni več držal petkove zapovedi, pa so jo škofje takorekoč morali odpraviti.

Obojim je potreben pouk, napišimo ga na kratko!

Dognano, je da so petkovo zapoved na debelo prelamjali tisti katoličani, ki so že napol ali docela odpadli od vere in so poleg petkove zapovedi prelamjali tudi druge. Ne samo cerkvene, tudi božje. Če bi škofje zaradi takih "katoličanov" čutili potrebno, da se zdržek ob petkih odpravi, bi morali odpraviti še marsikatero zapoved — tudi božjo, ne le cerkveno. Tega pa seveda ne morejo, cerkveno pa lahko, ako okoliščine tako kažejo.

Po vsem svetu so se resni katoličani na splošno dosti dobro držali petkove zapovedi. Če je bil videz drugačen, je bilo pač zato, ker je v današnjih okoliščinah postala zapoved pretežka in marsikje tudi krivo tolmačena — vsaka človeška ustanova se s časom izkaže za zastarelo — to pa katoličani vemo, da cerkvena zapoved v zelo težkih okoliščinah izgubi strogo obveznost. Prav na te težke okoliščine so se škofje oprli in se (s papeževim pristankom) odločili za odpravo petkove zapovedi. Že prej ko avstralski škofje so to napravili v drugih deželah in tudi navedli vrsto zgledov in primerov, ki pojasnjujejo današnje težave v tem pogledu.

Zakaj in čemu je sploh nekoč prišlo do te zapovedi?

Pač zato, da je Cerkev svoje ljudi opozorila na to, kako potrebno je imeti spokornega duha in delati pokoro. Jezus sam je napovedal, da bodo njegovi verniki držali post in tudi sicer jemali križ na svoje rame in ga nosli za njim. Nekoč se je škofom zdelo, da je prav petek najprimernejši dan za izvedbo tega Jezusovega naročila, ker je to dan njegove smrti. Do zunanega izraza naj bi spokorni duh vernikov prišel tako, da se ob petkih vzdrže mesnih jedi. To je dolgo veljalo za čisto primerno odločbo.

Ko zdaj ta zapoved ne drži več — razen v "postnem" času — pa moramo vedeti, da Cerkev

nikakor ne misli odpraviti tudi spokornega duha in zunanje izraze pokore. Tega ne more in tudi noče. Le način, kako vse to izraziti, je spremenila in tako, da je zdaj potreba spokornega duha še vse bolj krepko poudarjena, kot je bila s samo brezmesno petkovo zapovedjo. Cerkev nam govori:

V današnjih časih ste ljudje dosti bolj dozoreli in stojite na lastnih nogah. Nočem stati za vami takorekoč s šibo, da vas s posebno zapovedjo silim in z materinskim prstom kažem, kako se morate zatajevati in delati pokoro. Rajši prepuščam to vam samim, le nekaj migljejev vam nakažem, kako to izvedete.

Kdor sodi, da bo najbolje še nadalje biti brez mesa ob petkih, naj bo pohvaljen. Toda nikar naj ne misli, da že samo s tem dovolj pokaže spokornega duha. Kje je tvoj spokorni duh, če se namesto mesa toliko bolj napokaš drugih jedi, ki jih imaš morda itak rajši kot meso — če se nato zvečer naliješ z alkoholno pijaco — izmečeš po nepotrebem lep denar — se jeziš in preklinjaš doma in zunaj — se prepiraš z vsemi in vsakim — kuhaš v sebi sovraštvo in maščevanje — ljubezen imaš le do samega sebe . . .

Tu smo že nekoilko nakazali, kako hoče Cerkev namesto petkovega zdržka od mesa namigniti našemu spokornemu duhu drugačno izratitev. Premagovati svoja slaba nagnjenja, zatajevati se — odpovedati se stvarim, ki že po svoji naravi bolj kazijo naše odnose do Boga in bližnjega, kot sam petkov zdržek od mesa. Med drugimi nasveti bemo: odpovej se ob petkih nepotrebni pijači — kakšnemu številu cigaret, če si kadilec — kakšni veselici ali zabavi — kakšnemu ne nujno potrebnemu denarnemu izdatku — ugrizni se v jezik, ko te pograbi jeza, da ne boš klel in delal zdravo doma in zunaj — in še marsikaj podobnega. Domisli se sam!

Lahko storiš še več: daj denar ali blago v dobre namene, posebno v prid ubogim in stradajočim po svetu — stopi v hišo božjo (namesto v točilnico) za kratek obisk Najsvetejšega — morda za križev pot — morda za mašo in obhajilo posebno na prve petke v mesecu . . .

V zvezi z vsem tem razmišljanjem ne bo napačno, če preberemo kratek dopis v ljubljanskem listu DRUŽINA, ki ima naslov: PRI VEROUKU V POSTOJNI. Neki ljubljanski duhovnik je šel v Postojno na obisk k otrokom, ki obiskujejo krščanski nauk, in piše:

Otroke sem našel v postojnski veroučni učilnici. Dečki in deklice 3. letnika verouka so zavzeto poslušali svojega kateheta, ki je pripovedoval, kako je Mojzes uredil božjo službo.

Spretni Gorazd je ob koncu veroučne ure čudovito narisal sveti šotor na tablo Duško in Marjan pa Alma, Ivica, Jožka in Valerija so s svojim znanjem dokazali, da pri verouku pazljivo poslušajo in tako tudi živijo, kakor se pri verouku učijo. In kako lepe domače naloge izdelujejo. Zares pridni otroci. Čeprav so me ogledovali nekoliko boječe, so mi vendar marsikaj povedali. Ker je bil ravno petek, sem vprašal:

“Zakaj je petek za nas tako pomemben dan?”

“Na petek je Jezus za nas daroval življenje s svojo smrtjo na križu”, je vedela Ivica.

“Zato se ob petkih postimo in tako častimo Boga”, je dejala Valerija.

“Kako se pa postimo?”

“Tako, da se kakšni stvari odpovemo npr. mesu, slaščicam, kinu . . .”

“Kaj pa televiziji?”

Otroci so obmolknili. Slednjič je spregovorila Alma:

“Jaz se televiziji ne morem odpovedati!”

“Zakaj ne?”

“Ker pri nas nimamo televizijskega sprejemnika.”

Veseli smeh je napolnil učilnico.

“Razumljivo! Samo taki stvari se lahko odpo-

vemo, ki jo imamo.”

“Čemu se pa odpovedujemo?”

„Da se navadimo premagovati tudi svoje slabosti.”

“Kakor vsak človek, tudi vi niste brez slabosti, kajne?”

“V cerkvi radi klepetamo,” je dejal Gorazd.

“Klepetanje med božjo službo prav gotovo ni Bogu v čast.”

“Saj se klepetanju tudi odpovemo,” je pripomnil Gorazd.

“Kdaj?”

“Kadar nas gospod pogleda.”

“Kateri gospod?”

“Tisti, ki dela mašo.”

“Kdo pa dela mašo?”

“Duhovnik.”

“Duhovnik sveto mašo daruje, ne pa dela. Edini gospod pri sveti maši pa je Jezus Kristus, ki se za nas daruje in se njemu v čast moramo odpovedati klepetanju in ne zato, ker nas pogleda duhovnik, ali ne?”

Mladi Postojnčani so se s tem strinjali in tudi pritrtili da brez odpovedi in premagovanja ne moremo napredovati v dobrem.

SMRT IN POGREB MSGR. ALBINA KJUDRA

Ivanka Kariž

TOLIKO LET JE BIL MOJ ŽUPNIK, da mu moram napisati nekaj vrstic v spomin. Umrli je letos 12. marca kot tomajski župnik in dekan, več let tudi apostolski administrator tržaško-koperske škofije na ozemlju Slovenije v Jugoslaviji. Pokopali so ga 14. marca ob ogromni udeležbi duhovščine in svetnih ljudi.

Rajni je bil po rodu iz Dutovljen. Vse življenje je bil hvaležen svoji učiteljici Ceciliji Kotnik, ki mu je vzbudila duhovniški poklic. Zelo je ljubil svoj domači kraj in vso slovensko zemljo. V Tomaju je bil dušni pastir celih 43 let, tisoči so ga poznali kot dobrotnika vseh. Med vojno je pomagal na vse načine in mnogo ljudi rešil pred Nemci. Ko to pišem, se spominjam, kako ljubeznivo je tolažil mene in mi pomagal, ko sem ostala vdova z osem otroki. Najstarejša je imela komaj 14 let. Skušam se mu izkazati hvaležno z molitvijo.

Zadnji dan pred smrtjo je naročil, naj namesto cvetja na njegovo rakev ljudje darujejo za popravilo cerkve sv. Antona. Pišejo mi, da so res kar precej denarja zbrali v ta namen. Pošiljam sliko

rajnega, poleg njega je ena njegovih birmank v letu 1961. Mnogo ljudi v Avstraliji ga je dobro poznalo in jim bo slika veliko pomenila. Naj počiva v božjem miru, mi pa ga ne pozabimo v molitvah.

O B I S K I

Za Misli napisal

Vinko Beličič, Trst

II/2.

V HLADNI POZNI JESENI ob začetku adventa, ko navadno dežuje, smo priča novemu množičnemu prihodu. Država onkraj Frnetičev več dni zapored praznuje svoj rojstni dan in kdor tedaj le more, obhaja te praznike čisto po svoje, in sicer na tujih tleh. To je najlepši dokaz, da (ta) država resnično admira, kot je napovedal, da se bo zgodilo, eden njenih stebrov, eden tistih, ki so celim mestom vzeli prejšnje in dali svoje ime, želeč, da bi v tej obliki živeli še po smrti.

Tonem v topel mehek oblak praznine in moka. Nič več se ne zavedam, da me objemlje spanec. Vse je odpalo, hvala Bogu, vse se je odmaknilo.

Drinn! Dr-rinn!

Kdo si, oj nesrečnež, ki me trgaš iz oddiha?

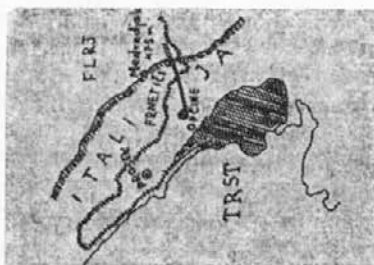
Prišel je človek na obisk . . . prišli so ljudje na obisk! Toda oporo in tolažbo najdem v stari ruski izkušnji "Nezvannyj gost huži Tatarina" *. Nič ni novega pod soncem, vsak rod ima svojo pokoro.

Obisk sedi za mizo in se mu nikamor ne mudi. Lepo mu je sedeti in se lagodno pogovarjati. Veselje, da se nič ne staram, ki so ga zbudile v meni njegove besede — ("Ti si pa zmeraj enako mladosten!") — "Danes je tisti vsak drugi dan, ko se zjutraj obrijem." — "Ne, ne, ti se sploh ne staraš!") — to veselje zginja, bolj ko teče čas in manj ko gleda obisk na uro.

Obiskovi otroci medtem počno to, česar doma najbrž ne smejo: nenehno odpirajo in zapirajo vrata, vse hočejo videti in vedeti, vse preskusiti, povsod vtakniti nos — na podstrežje in v klet — in se vsemu načuditi. Jaz sem kar zvezan od pričakovanja, kdaj bo na koga kaj padlo, kdaj se bo kdo na stopnicah spotaknil in telebnil, kdaj bo potegnil prepih, da se bo v tresku zaloputnilo kakšno okno in bo zdrobljeno steklo zazvenčalo po tleh. Ko bi imel človek vsaj lastno hišo!

Z obiskom smo bili vljudni in postrežljivi. Prišli smo na dober glas pri njegovih prijateljih, zato so nas počastili tudi ti, ko so končno mogli "malo čez mejo". Iz najskrivnejših kotičkov so srečni

* Nepoklicani gost je hujši od Tatar.

izbežali različne tuje devize, da se tudi oni vrnejo s pralnim strojem ene od devetero znamk, čeprav tudi druge niso izključene.

"Kam se pri vas gré?"

Pokažemo tista vrata, nakar jih za prvim odpro in za sabo zaklenejo še vsi ostali, tako da se voda komaj sproti nateka za novo šumenje. Medtem pa smo že preračunali tuje bankovce v lire in ugotovili, da pralni stroj ne bo požrl vsega.

"O, kar bo denarja ostalo, ga bomo spravili kar pri vas! Saj bomo kmalu spet prišli: še za štirikrat imamo vizum. Zvonka se bo omožila in ji bo treba kupiti kaj takega, kar se pri nas ne dobi."

Tedaj začutim, da je stari pregovor "Prijatelji naših prijateljev so tudi naši prijatelji" poraben le še za prevajanje v latinščino in je že zaradi tega dobro, da je ne vržejo iz šol.

Žena mora zgubljeni čas dohietati z važnimi opravili in jaz se velikodušno, a vse prej ko veselo lotim pomivanja. Grmada loncev, krožnikov, skodelic, kozarcev in pribora mi nevarno stopnjuje temperaturo, medtem ko najbolj mišičasti mojih otrok sedi pri klavirju ter se navdušeno tolče skozi Chopina in mu še na misel ne pride, da si želim eno samo stvar: dragocenni balzam tišine.

"Ni prav, da tako suho, kar neprijazno sprejemamo obiske," se domisli sredi igranja in me osorno pogleda.

Pripravil sem si zelo vročo vodo, da se mi ne shladi, preden pridem s pomivanjem do konca — manjkale so samo še te besede, hudiča!

"Zapri klavir, mladenič, in pojdi pamivat! Boš kmalu videl obiske! Neskončno ljubša od Chopina mi bo muzika krožnikov in kozarcev v tvojih rokah, ki bo odmevala iz pomij!"

Prej sem bil divji sam, zdaj sva divja oba, zato pa prijatelji naših prijateljev nekje žarijo ob novem CANDYJU, ki bo osrečil vso družino ter ji služil s svojim voljnim, vztrajnim, koristnim, uspavajočim in krotkim tresenjem.

Tako se vedno bolj uresničuje želja, izražena v pregovoru "Vsaka družina doma peri svoje umazano perilo!"

KOTIČKARJEM IN DRUGIM PRIJATELJEM

Anica Srnec, Nemčija

SEDAJ JE PA ŽE ČAS, da se spet oglasim. Kaj naj najprej povem? Ko jemljem v roke MISLI, sem precej razočarana. Kotiček je kar zaspal....

No, pa kaj drugega. Bi hoteli videti, kako cve-tejo češnje in obenem sneži? Zadnje šase tu res ne vemo, če je zima ali pomlad. Drevje zeleni, a strehe so pobeljene s snegom. Zato vas rajši popeljem na topli jug — v Italijo, kamor sem jo mahnila pred veliko nočjo. Ali imate pri roki zemljevid?

Na cvetno soboto po šoli sva se z mojim "konjičkom" odpravila na pot proti Ulmu in bavarskim Alpam. V hribih je snežilo. Okrog treh sem prispela v Oberammergau. Ta bavarska vas slovi po vsem svetu zaradi pasionskih iger, ki jih vaščani sami priredijo vsakih deset let. Tako ob-ljubo so napravili pred nekaj sto leti, ko je v vasi vladala kuga.

Že sam kraj je jako lep in vreden obiska. Ko sem nekega fantka vprašala, kje je oder za igre, mi je pokazal največjo stavbo v vasi. Na vsakem oglu vidiš trgovino s spominki in kipi. Vaščani se najbolj bavijo z rezbarijo. Ko se nas je nabralo dovolj turistov — največ Amerikancev — nam je vodnik razkazal dvorano, oder na prostem ter več sob, napolnjenih s kostumi za igre. Imajo ogromno število igralcev. Igre bodo zopet leta 1970. Vstopnice je treba naročiti vsaj eno leto poprej — torej imate še dosti časa...

Po dveh urah sem se odpravila naprej — proti Innsbrucku. Cesta se je vzpenjala v hribe in vedno bolj je bila pod snegom. Na Seefeld Passu so mnogi avtomobili obtičali. Jaz sem se na tihem že kesala, da sem se sama odpravila na tako pot, a moj stari "Volksy" me je srečno potegnil čez sedlo. Tudi Innsbruck je ležal v debelem snegu.

Preko Brenner Passa smo komaj po polževo lezli. Na vrhu so nas pozdravili Italijani-graničarji. Mamma mia, to je pa križ, če ne razumeš, kaj nekdo hoče od tebe! Po eni uri sem s pomočjo Nemcev zvedela, da me ne pustijo dalje, dokler ne kupim na meji kuponov za bencin. Poprej me je sneg zadrževal, zdaj pa Italijani, da nisem še isti večer dosegla italijanske Trente. Prenočila sem pred Bolzanom in šele v nedeljo nadaljevala pot proti jugu.

Komaj bi verjela — le nekaj kilometrov narazen, pa taka razlika! V Avstriji sneg in mraz, onstran Brennerja pa takoj čisto drug svet, prava pomlad. In še nekaj se mi je čudno zdelo. Po nemških "auto-bahnih" sem mogla prilično pritiskniti na plin, a tu me je vse prehitelo, avto za avtom je odrčel

mimo mene. Še bolj smešni so se mi zdeli napisi — največja hitrost 60 km, a jaz sem ovinke premagovala komaj s 40 km. Tu doli pač vse teče v hitrejšem tempu.

Dolina te Trente je lepa, a zaostaja za soško dolino in našo Trento. Mesto je ležalo v kotlini v gostem dimu. Tam sem ob osmih naletela v katedrali na obrede cvetne nedelje. Tudi v cerkvi opažiš razliko med Nemčijo in Italijo. Nemci zelo disciplinirani, dočim Italijani (še bolj pa Italijan-ke) zmorejo vse v eni sapi: moliti, peti in — klepetati.

Po nasvetu neke Nemke sem kmalu onkraj Trenta zavila z glavne ceste proti jezeru Lago di Garda in splašalo se je. To je eden najlepših koščkov Italije. V jutranjem miru je modro jezero spokojno ležalo med gorami. Gorski vrhovi se spuščajo na jezero, da se lahko ogledujejo v modri gladini.

Pri mestu Parma sem zavila proti morju, ker sem hotela v Piso. Po karti sodeč bi morala priti tja že popoldne, a sem pozabila, da se cesta vije preko visokih Apeninov. Tako sem prišla v Piso nekako ob šestih, ko so ravno zapirali "viseči" stolp. Komaj sem požrla razočaranje. Od morja sem je vela tako prijetna sapa, da sem skoraj odpustila Italijanom, da me niso pustili na stolp. Pozneje so mi poredneži v Nemčiji nagajali, da bi se stolp gotovo pqrdril, če bi jaz prišla gor, in tega so se Italijani zbalili...

Ampak moj glavni cilj — Rim — je bil še daleč. Iz Pise sem ob morju krenila po Via Aurelia. Promet je bil obupen — niso me Nemci zastoj svarili! Italijani res divje vozijo. Držala sem se roba ceste in jih puščala naprej. Najbrž si je marsikateri mislil: od kdaj so pa Nemci tako olitani na cestah (in počasni)? Tudi to me je večkrat spravilo v smeh. Po avtu sodeč so me imeli za Nemko. Ko sem jim pomolila potni list, se jim je obraz razjasnil. A, Avstralija! Še bolj so se začudili, ko so videli, kje sem rojena. A — internazionale!

Kakih 60 km pred Rimom sem prišla na no-vozgrajeno avtostrado. Zdaj bom pa hitro tam, sem si rekla, nisem pa vedela, da je treba posebej plačati, če hočeš voziti po moderni avtostradi. Dobra šola! Potem nisem več vozila po njej. — Okrog dveh ponoči sem zagledala pred seboj morje luči. Vati-kana s cerkvijo sv. Petra res ne moreš zgrešiti. Ustavila sem avto in se zagledala v večno mesto.

(Dalje drugič.)

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

MESEC MAJ SMO SLOVENCİ SPREMENILI v majnik, ali pa tudi veliki traven. Prvotno ime mu je dala rimska MAIA, boginja rasti, zelenja in cvetja. Vsega tega prinaša v obilni meri peti mesec v letu in tega so se zavedali vsi narodi na severni poluti. Starim Grkom je bila Maia mati vsega življenja, Indijci so pa gledali v njej podobo stvarjenja sveta.

Slovensko ime "veliki traven" sem že zadnjič omenil v družbi z aprilom, malim travnom. Sicer pa zdaj, ko je na to polje posegel Pepe Metulj, meni ni treba več ugibati o slovenskih imenih mesecev. Naj le kar sam svojo razpravo do konca izvede.

— ★ —

Pa naj bo nekaj za kavopivce. Iz krogov avstralskih gospodarstvenikov prihaja ugotovitev, da smo novi naseljenci iz Evrope zelo omejili v tej deželi uporabo čaja, dvignili pa uporabo kave. Ali pa vemo o kavi kaj več, na primer: kje je njen prvotni dom?

Prava domovina kave je Etiopija ali Abesinija, kjer še danes uspeva "divja". Iz Etiopije je prišla v Arabijo in njeno uživanje se je razširilo po vsem mohemadanskem svetu. K temu je mnogo pripomogel prerok Mohamed, ki je svojim pripadnikom prepovedal uživanje alkohola. Zato so se tem bolj vrgli na pitje kave.

V Evropo so prinesli kavo Turki, ki so po neuspelem obleganju Dunaja leta 1685 morali pustiti zmagovalcem, predvsem Poljakom, precejšnjo zalogo kave, ker je niso mogli vzeti s seboj, prenašel je bil njihov beg. Ko je postala kava znana po Evropi, si je dosti hitro utirala pot. Dolgo je veljala za "moderno" pijačo in "kofetarji" niso bili najbolj spoštovani. To je počasi minilo.

Dandanes prideluje kavo že na desetine držav, skupno kakih 250 milijonov kilogramov. Znano je, da je največja pridelovalka kave Brazilija. Sama je pridelala nad polovico in je njen najbolj važen izvozni pridelek. Vendar Brazilci zadnje čase bridko občutijo konkurenco afriške kave, zakaj po daljši odsotnosti se je vrnila tja, od koder je prišla.

Poznamo različne vrste kave, večinoma po njenem izvoru iz dežel, ki jo pridelujejo: santos, minas, rios, brasil, mocca, kenias in druge. Prve štiri vrste so iz Brazilije, mocca je iz Etiopije. Poedine vrste tudi mešajo med seboj zaradi boljšega okusa in arome. To mešanje in potem praženje je umetnost zase in od tega je odvisno, kje imajo res najboljšo kavo. Surova kava je trda in sive barve — brez pravega vonja, dokler ni sprazena. Šele s praženjem se razvijejo snovi, ki dajejo kavi prijeten vonj in okus, da ima prav zaradi tega toliko oboževalcev na svetu.

SLOVENCİ V VIKTORIJI!

SLOVENSKO DRUŠTVO V MELBOURNU
vljudno vabi Vas in Vaše prijatelje na svoj prvi veliki

“LETNI PLES”

v soboto 27. maja 1967 ob 7.30 zvečer,
v BROADMEADOWS TOWN HALL-u.

To bo edina slovenska "gala" letna plesna prireditev v Melbournu in ker je število razpoložljivih mest omejeno. Pohitite z nakupom vstopnic. Dobite jih pri sledečih naših poverjenikih:

g. Maks HARTMAN
g. Stanko JAKOB
g. Lojze AŠENBERGER

24 Comming St., West Bruswick,
Tel. 36-6432
2d Derrimut St., Sunshine,
Tel. 311-4917
Slovenski Dom,
371a Park St., Nth. Carlton,
Tel. 38-1679

Odbor S. D. M.

AKCIJA ZA DOM

V APRILSKI ŠTEVILKI MISLI je Rudi Brežnik nastavljal cilj: **Sklad za Slovenski Dom v Sydney naj za tretjo obletnico Akcije doseže vsoto £ 7.000.00** Ni pa povedal, koliko še manjka do te lepe številke.

ZAKLJUČEK IZLETA V DOMOVINO

Valter Pahor, Melbourne

DESET TEDNOV BIVANJA V SLOVENIJI je minilo kakor misel. Stara mama, ki je bila vedno vesela in dobre volje, je nakako utihnila. Opazil sem, da ima večkrat solzne oči. Ko sem jo vprašal: Stara mama, zakaj si žalostna? — je s tresočim se glasom odgovorila: Čas je tako hitro minil, spet vas bom izgubila . . .

Imeli smo samo še nekaj dni in še eno željo: videti Benetke! Tudi ta želja se nam je izpolnila. Šli smo z mamo v Benetke. Za zdaj ne bom nič o tem pisal, morda kdaj pozneje.

Naj vam povem, kakšni spomini so mi ostali na lepo Slovenijo. Ko to pišem, mi je slika pred očmi o vsem, koder sem hodil. Čudovito lepa jezera, reke, ki se s pratajenim šumenjem zlivajo iz gora v doline, in hribčki, ki imajo vsak svojo lepoto. Vsak košček teh lepote mi je ostal za vedno v spominu.

Slovo je bilo težko. Stara mati se ni mogda odtrgati od naše mame, vse prisotne so oblike solze. Jaz sem bil kakor kip, besede nisem mogel spregovoriti. Končno se je mama s silo izvila iz objema stare mame in skočila v avtomobil. Prosila je strica, naj hitro odpelje.

Vse to je zdaj za nami. Spet smo tukaj, pisma stare mame pa redno prihajajo. Piše, da nas ima v sanjah še vedno pri sebi. Jaz pa ne sanjam, ko mislim na slovensko domovino, kar sem tam doživel v svojih otroških letih, me bo spremljalo vse življenje.

Misli, May, 1967

Pred seboj imam "Bank Statement" in tam stoji črno na belem: \$6.319.61. Torej manjka do nastavljenega cilja točno \$680.39. Ali je mogoče to vsoto skupaj spraviti v pičlih treh mesecih do obletnice Akcije?! Z lahkoto, če bi sedem mecenov korajžno seglo v žep in privleklo na dan stotak! Ali pa, če bi se od strani manj petičnih rojakov vsula ploha darov.

Tudi loterija obeta lep skok v višino. Seveda, če se boste zavzeli zanjo. Če bo pa večina držala brezbrizno roke v žepu, pa nič storila za uspeh, bo loterija samo veliko dela za člane Akcije, dobiček pa skromen. Pa to se ne sme zgoditi!!

Nič še nismo omenili dobička posameznih zabav v letošnjem letu. Prav je, da smo o tem informirani. Nekatere so se dobro obnesle, druge ne tako, kot bi se z večjim sodelovanjem in zanimanjem rojakov lahko.

Zabava na ladji — \$26.73
Pust v Guildfordu — \$108.58
Jožefovanje, Paddington — \$20.30
Vinska trgatev, Paddington — \$12.20.

Naslednji darovi tudi še niso bili objavljeni: \$16 Jože Cetin; \$10 Jože Milič; Jože Plesničar; \$3 Marija Kogovšek; po \$2: Marija Berke, Anton Laznik; \$1: Miran Lednik. Iskrena hvala! Priporočamo se tudi v bodoče, posebno novim darovalcem.

Opozarjamo že sedaj na "Kresovanje", ki bo v Guildfordu točno na god sv. Janeza Krstnika: 24. junija. Še priporočamo za udeležbo. Mesec pozneje, 22. julija bo pa 3. LETNI BALL Akcije za Dom. Takrat bo igrala posebno dobra godba, katere še niste slišali. Kraj bo pravočasno objavljen. Že zdaj na koledarju zaznamujte dan in ne pozabite na to prireditev.

Za odbor Akcije: V.J.

KDO BI VEDEL POVEDATI?

Alojzij Tominec je živel nekeje v Viktoriji, pa se ne oglašaja več domačim. Poročila o njem prosi Franc Močnik, via don Bosco 11, Gorica, Italija.

Marija Vodušek in Kočevja se je v Viktoriji poročila (Vodušek je deklško ime), pa ji je mož umrl. Njen naslov bi rad dobil N. Nikič, Hostel, Leightonfield North, NSW.

Sporočilo se lahko pošlje na MISLI: Box 136, Double Bay, NSW.

RAZMIŠLJANJE O LJUBEZNI MED NARODI

(Po Lippertu: Od duše do duše)

POSKUSIVA, DRAGI ROJAK, PRITI DO JASNE MISLI o ljubezni med ljudmi, posebej med ljudmi in narodi!

Ta ljubezen je v svojem temelju pravičnost, v svoji zgradbi noter do vrha pa resnicoljubnost. Ko je tako, zakaj vedno tako radi izgubljam vso svojo ostroumnost ne nepodkupljivo preudarnost, kadar govorimo o ljubezni — zlasti o ljubezni med narodi?

Narode vedno primerjamo med seboj, kot da so togi štori, katerih posamezni deli so si popolnoma enaki, kakor postavim posamezni deli vlitenga jeklenega kosa.

Toda že posamezen človek je vrvež luči in teme, valoveča borba dobrih in slabih sil: človek je svet, ki se nikdar ne da spraviti v eno samo formulo. Kaj pa šele ves narod?

Kako se le drznemo z eno samo vrednostno formulo izrekat i sodbe o celem narodu? Narodov, ki bi bili v celoti dobri ali slabi, vredni ali nevredni, taki, ki zaslužijo ljubezen, in taki, ki zaslužijo zaničevanje — takih narodov ni. Če niti takih posameznih ljudi ni, kako naj bodo taki celi narodi?

Na vsakem polju rasteta pšenica in plevel vse križem, toda kdo bi si upal povezati oboje v isti snop? Vsak narod ima svoje junake in svoje kramarje, svojo hrabrost in svojo grozovitost, svojo zlobnost in svojo bolezen.

Že v poedinem človeku je treba zapleteno igrati sil, vplivov, nagnjenj in nagibov pregledati in preizkusiti z vso prizanesljivo opreznostjo, preden tudi najmanjši znak njegovega življenja in dejanja vrednostno ocenimo. V narodu se pa vse sile, ki so pri tej igri udeležene, milijonkrat pomnože. Da, še več: ta združitev posameznikov v množico naroda ustvari čisto nove nepojmljive nagone, strasti, privide in prikazni.

Tudi v narodu — in v njem še posebno — imajo vsakovrstne bolezni, nerivoze in psihoze dovolj prostora, da se primejo in razvijejo. Tudi v narodu morejo skrb, stiska, bojazen in obup, zaslepljenost in opojitev voditi do dejanj, ki se v življenju poedinca ocenjujejo kot zločin in blaznost. Treba je velike in modre ljubezni, da sodimo pravilno.

Šele po taki sodbi se pokaže, ali bomo morali na blazna dejanja odgovoriti s kaznijo ali z usmiljenjem, z upravičeno jezo ali modrim prizanašanjem.

jem in potrpljenjem. Če sodimo početje in dejanja kakega naroda, njegove vojske, njegovih meščanov, njegove drhali, njegovih duševnih delavcev in njegovih vladarjev, ne smemo niti za trenutek pozabiti, kaj je tisti narod že pretrpel. Upoštevati moramo, da je imel svoja upanja in svoje sanje, svoja razočaranja, svojo tesnobo in svoj ponos, pa kdaj tudi omračitev svoje narodne iskrenosti.

Tudi v njem je bilo vedno nekaj močnejših, razsvetljenih in resnično svobodnih poedincev sredi tope, nerazsodne in nesvobodne množice. Resnicoljubnost pristne ljubezni torej zahteva celo vrsto spoznanj in veliko mero previdnosti, kadar sodimo svoj lastni ali pa tudi tuj, morda naravnost sovraženi narod.

Kaj pa pravičnost?

Ljubezen ne sme biti krivična ne do lastnega ne do tujega naroda. Prav lahko sprevidimo — začetniška modrost je to — da moramo tudi sovražnemu narodu privoščiti in pustiti to, kar mu je za življenje potrebno, da moramo njegovo svojevrstnost upoštevati in njegove pravice priznavati.

Seveda ima pa tudi naš narod svoje pravice do življenja in udejstvovanja, do miru in prostora pod soncem. Kako daleč torej smemo iti, kadar zastopamo in branimo te pravice? Koliko samozatajevanja in odpovedi nam nalaga spoštovanje tujih pravic? Koliko tihega potrpljenja in nesebične odpovedi nam nalaga krščanska miselnost?

Že etično stremljenje posameznika je v teh rečeh tisočkrat postavljeno pred težke in tehtne odločitve. Kaj šele etični duh celega naroda ali — še bolj! — njegovih voditeljev? Ali smo si vedno v svesti vseh težav v etični teoriji in praksi, kadar kar tako iz rokava stresamo zahteve na naslov lastnega ali tujega naroda? Tako radi se hudo srdimo, obtožujemo in obsojamo . . .

Ljubezen ne zahteva neznačajne potrpežljivosti, tudi ne nekritične in slabotne uklonitve brez hrbtnice, prav tako ne brezmiselne odpovedi lastnim pravicam. Ljubezen ne zahteva živalske toposti ali suženjske strahopetnosti. V velikih urah etične odločitve sme in celo mora goreti v srcih s svetlim plamenom sveta jeza hrabre obrambe in navdušenega naskoka.

Celo angeli ljubezni si morajo včasih nadeti bleščečo opremo obrambe. Nasproti slepim prirodnim silam ni umestno molčeče popuščanje, potrebna je razumna in močna protiobramba. Toda tudi v človeški družbi včasih zavladajo slepe, divje, razdirajoče sile. Pohlevno prigovarjanje in etična veličina tu prav tako malo pomagata kot proti kugi, streli, ognju in vodi.

Kaj pa zločin in kaj so zločinci? Gotovo: grešnikova duša se more rešiti le z razumevajočo dobroto in odpuščajočim usmiljenjem, a šele tedaj, ko je njegov greh obsojen in premagan, ko je spoznal, da tiči v njem sovražnik njegove in vseh duš.

Proti temu notranjemu sovražniku je preko obzidja njegove duševne utrdbe treba vreči vojno napoved, da se mu upre. Taka vojna napoved pa je vedno neizprosno stroga. Tudi se morajo grešnik, njegova okolica in potomstvo zavarovati pred posledicami greha, ki kvarno deluje iz njega.

Njegov greh moramo torej zajeziti in pri tem delu pač moramo zadeti tudi njega osebno. Zakaj se je pa zedinil z grehom in sklenil z njim zvezo? Njegovo dušo in njegovo življenje uporablja greh kot splošno nevarno utrdbo, ki jo je treba včasih prav do temeljev podreti. In tako se je v sveti vojski treba boriti proti zločincem, ki so organizirani v državo, da se poruši trdnjava njihove zločinske vlade.

Toda taka vojska mora ostati vedno sveta: etična volja se more in mora ohraniti vedno neomadeževana tudi takrat, kadar je treba uporabljati silo. V vojni prav tako kot miru mora tudi visoka in najvišja politika spoštovati meje pravičnosti in zvestobe. Bolje je, da narod pogine, kot da bi se njegov obstoj odkupil z lažjo in kruto-stjo.

Otroški nauki so to, boš rekel. Da, res so otroški ti nauki. Tako preprosti in samoumevni, da se moramo čuditi, kako smo se kdaj mogli o njih pripraviti. Toda v svoji praksi še teh otroških naukov nismo poslušali — mi vsi, ne morda le tisti, ki vladajo.

Saj prav za prav vladamo vsi, od največjega do najmanjšega. Zakaj vsak, prav vsak, je na svojem mestu odgovoren za ves narod. Mi vsi se torej v svojem mišljenju in čustvovanju, razsojanju in ravnanju napram celim narodom damo premagati istim zlobnim strastem, kot v svojem skupnem življenju s poedinci.

Opravičujemo pa to zlobo svojega srca, kadar se obrača proti nadležnemu in nesimpatičnemu narodu, ki nam je na poti, z govoričenjem o nacionalnem duhu, državljanski zavesti, blagru naroda, njegovih vrednotah in tako dalje. Tako svoj osnovni greh še stopnjujemo do farizejske hinavščine ali vsaj do nečedne samoprevare.

Skrivamo se za zvoneča gesla. Gesla sama nas seveda niti ne opravičujejo niti omadežujejo. Eno ali drugo napravi miselnost, iz katere se gesla porajajo. Toda z zvenketajočimi gesli le prera-di oglušimo tih glas vesti, ki nas kljub svoji tihoti moti. Zakaj tudi v življenju narodov so zahtevе vesti največkrat neugodne. Zelo rado se dogaja, da načela krščanske etike fizični moči naroda ne služijo najbolje.

Toda kakor mora biti poedinec pripravljen, da etičnim načelom doprinese najtežje materialne žrtve, tako tudi narod, ki hoče biti krščanski. "Kaj pomaga narodu, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi."

GORSETOV KOZOLEC

Marija N. Melbourne

France Gorše, eden najbolj pomembnih slovenskih kiparjev, je gotovo bral Cankarjevega "Gospoda Matevža" davno prej, nego so MISLI ponatisnile izvleček (v aprilski številki). Ni se ustrašil Matevževe kritike o sliki s kozolcem, še sam je naslikal kozolec in slika je taka-le. Rado-vedna sem, kako bi naslikal kozolec — g. Rapotec.

Misli, May, 1967

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 21. maja (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30
CANBERRA (Bradon) ob 6.15 pop.

Nedelja 28. maja (četrti):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Villawood (Gurney Rd.) ob 10:30

Nedelja 4. junija (prva):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 11. junija (druga):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30
WOLLONGONG (St. Francis) ob 4.45 pop.

HOZANA NA VIŠAVAH!

Mnogo stoletij se je opravljala sv. maša brez tega vzklika. Molili so samo tisti dve vrstici, ki ji ma vzhodna Cerkev pravi "zmagoslavna pesem":

Svet, svet, svet si Ti, Gospod, Bog nebeških čet, polna so nebesa in zemlja tvoje slave.

Potem je pa prišel čas, ko so tema vrsticama — "zmagoslavni pesmi" — dodali drug vzklik, ki je tudi vzet iz svetega pisma in velja predvsem božjemu Sinu. Z njim so ga pozdravljali in slavili na cvetno nedeljo v Jeruzalemu:

"Hozana na višavah! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem. Hozana na višavah!"

S tem dodatkom so vsebino "zmagoslavne pesmi" še krepkeje poudarili. Verna misel povezuje zmagoslavje Očetovo z zmagoslavjem Sina. Ujema se s slavospevom, ki ga je zapisal sv. Janez v Skrivnem razodetju:

"Sedečemu na prestolu in Jagnjetu hvala in čast in slava in oblast na vekov veke!"

Isti Gospod, ki so ga pozdravljali na cvetno nedeljo na zemlji, ki ga pozdravljajo v nebesih nešteti izvoljeni, prihaja med sv. mašo na oltar. Pozdravljamo ga z vzklikom "hozana"; hočemo reči: Ti si tisti, ki je s svojim Vstajenjem enkrat za vselej premagal smrt, stopil v življenje in sedi na desnici Očetovi.

Izgovarjajmo ta lepi slavospev med sv. mašo s pobožnim srcem in sveto mislijo!

TELOVSKA PROCESIJA V MANLY

Letos bo na praznik Presv. Trojice — **v nedeljo 21. maja**. Ta javna proslava sv. Rešnjega Telesa v sydneyjski nadškofiji nam je že dobro znana in naša udeležba v zadnjih letih je bila kar precej vidna. Poskušajmo pa letos napraviti še lepše.

Smo člani sydneyjske nadškofijske cerkvene občine, ki proslavo prireja. Vse narodnostne skupine so izrecno vabljeni, da se s **svojimi zastavami in narodnimi nošami procesije udeležijo**. Med njimi smo Slovenci toliko pomembni, kolikor se sami izkažemo. Naj nas bo veliko število — zavoljo te procesije **odpade naše majsko romanje**.

Torej:

1. Nobena **narodna noša** naj ta dan ne ostane doma v omari!

2. "Škrjančki" v svojih **privlačnih uniformah** posebej vabljeni!

3. Novejši provoobhajanci naj pridejo v **obhajilnih oblekah!**

4. Na mestu je treba biti **ob 2:30 pop.** Procesija se začne ob 3.

5. Zberemo se na **Vivian ulici** kot vsako leto. Poiščite napis: **SLOVENIJA!**

6. V Manly-ju je **samo procesija**, maše ni. Bodite pri maši dopoldne v **Leichhardt** ali v svoji fari, kjer živite.

7. Kdor nima prevoza, lahko gre **z avtobusom krajevne župnije** in se na cilju pridruži naši skupini. — P. Valerijan.

PRIDITE, MOLIMO!

V nedeljo popoldne **ob dveh, 4. junija** bomo spet molili za blagor domovine v znani kapelici sv. Frančiška v Paddingtonu.

Veliko duhovnih in svetnih potreb ima domovina, pomagajmo ji z molitvijo! Vključujmo v molitev vse tiste namene, ki jih polagajo pred božji prestol rojaki doma na letošnjih zelo številnih romanjih.

ZA SESTRSKO HIŠO V SYDNEYU

P. Valerijan

PRETEKLI MESEC SMO SPET PREJELI nekaj lepih darov. Dobrotnikom Bog povrni! Tudi v maju bodo sestre v Melbournu imele zanje uro molitve in sv. maša bo ponovno opravljena. **Tako vsak mesec.** S tem bomo nadaljevali tudi pozneje, ko bo samostan v Sydneyu že stal in služil verskemu in narodnemu namenu.

Sklad za samostan znaša zdaj \$ 3,500. Nekaj darov je od neimenovanih, nekaj smo jih prejeli po ovinkih. Vsekakor se vsota dviga. Ne smemo si pa delati utvar, kakor da je "zadeva že rešena" in uspeh zagotovljen. Nujno je, da tisti, ki so dar obljubili, **čimprej obljubo izpolnijo.** Kdor pa ni obljubil, naj brez obljube priloži svoj dar!

Ne vdajajmo se praznemu upanju, da nam bo "že kdo" postavil hišo za sestre! **Sami si jo mora-**

mo priboriti z delom in žrtvami. Dosedanji dobrotniki naj bodo naprošeni, da po možnosti znova darujejo. Ne bo namreč kmalu dovolj, če vsak da le toliko, kolikor z lahkoto da, kar ima takorekoč odveč. Treba bo bolj "stisniti" in dati, kar bo nekoliko težje. Če smo za idejo zavzeti in upoštevamo veliko korist, ki jo bomo imeli od sester, se bomo radi velikodušno žrtvovali za stvar. Nujno prosim!

Darovi v aprilu: \$100 M.Š.; \$25 Medical Mission; po \$10: G. Matejko, Vili Mencigar, G. Orlovsky; po \$5: Marg. Hovanec, Frank Mele; po \$4: Marija Mezgec; po \$3: Jože Cetin, Rozamila Drčar, Vincenc Mavrič; po \$2: Janez Godina, Franc Klemenc, Alojz Macedoni, Andrej Plešec, Ljubica Pleterski, Stanko Samsa, Peter Strah; \$1: Agnes Burke.

"Materinski dan" — petkrat na teden —
v Slomškovem domu pri sestrah v Melbournu.

TAKE-LE FUTURISTICNE MODROSTI č. sestre najbrž ne bodo potrdile. Iztuhtal jo je Amerikanec Philip Curtiss in Harper's Magazine mu jo je objavil:

Jaz sicer še vedno vstajam vsak dan prilično zgodaj, kakor so me v moji mladosti naučili razni kruti in tiranski vzgojitelji. Na tihem sem pa pre-

pričan, da je vsako človekovo udejstvovanje pred poldnem nekaj neokusnega in nepotrebno breme na ramenih civiliziranega rodu. Če bi vse pisarne, trgovine, tovarne, šole itd. ostale zaprte vsak dan do dvanajstih, bi bili v dveh tednih ljudje tako zadovoljni, srečni, veseli, zdravi in pametni, kot jih svet še ni videl, odkar je neki Nebodigatreba iznašel — uro budilko.

NEW SOUTH WALES

Concord. — Počasne možgane imam, zato sem moral vprašati p. urednika po telefonu, kaj je razlika med polemiko in dialogom. Dokler nisem vedel, si nisem upal kaj zapisati na naslov ge. Vlaste. Zdaj pa vem. Je rekel pater, da je polemika takrat, kadar na koga mečemo polena. Na to sem dejal, da je to bolj polenovka kot polemika. Je pri-trdil. Dialog pa da je izmenjavanje misli z govorno ali pisano besedo. Tako se zdaj drznem zapisati nekaj o Vlastinem članku. Bo brez polen. Čudim se, kje otroci tako pridno berejo MISLI, da se nad Gustlnom pohujšujejo zaradi slovenščine. Prav rad bi jih poznal. Potem pa rečem še to, da je Gustl vsaj eno dobro delo napravil s svojim pisanjem, če več ne. Pripravil je Vlasto do tega, da je napisala za MISLI članek, drugače bi menda ne pisala, ko tudi do zdaj ni, čeprav MISLI že leta in leta izhajajo. S to pripombo že tudi hočem reči, da članek ni bil slab, kar se drugega tiče, zato bom pa jaz Gustlna pohvalil, če ga Vlasta ni mogla. To se pravi, če bo Gustl nehal pisati in bo tudi do prihodnjega spisa od Vlaste minilo spet veliko let, bo škoda obeh. Tako je moje "izmenjavanje misli s pisano besedo" po prebranem Vlastinem članku. — **Pepe Metulj.**

Point Piper. — Radio je povedal, da je neka Miss Lee zadela bogat dobiček v loteriji. Takoj je zapel telefon v uredništvu MISLI in vzhičen glas je zapel: Čestitam, zelo čestitam! Ne samo vam, tudi naročnikom, ker bodo zdaj lahko nehali pošiljati za SKLAD. Pa morda tudi naročnine nekaj let ne bo treba plačevati, ko so MISLI zadele tako tisočakov. Čudim se pa, da tudi MISLI stavijo v loterijo. — Urednik je komaj sapo lovil, ko je poslušal, in šele po dolgem času je vzhičeni ženski glas vzel na znanje, da je ogromna razlika med Miss Lee in MISLimi. No, radio je le nehote tudi to povedal, da MISLI še sprejemajo naročnino in se priporočajo za darove v SKLAD. Če kdo ni razumel tega sporočila na radiu, ta dopis pač mora razumeti. — **Urednik.**

Narrabundah, ACT. — Na pritožbo Franca Korena iz Croydona bi rad povedal, da se vsak kulturni jezik razvija. Saj se je tudi Korenov fantek

razvil, некоč je bil Francek, zdaj je Franc. Moj brat Janez mi je nadavno pisal: Ne misli, da te ne cenim, ko ne pišem Te, ampak te. Če bi te vikal, bi pisal vi, ne več Vi. To je namreč novo pravopisno pravilo (ali "muha", če hočeš.) Novi Pravopis tudi zahteva, da pišemo bravec, prevajavec, gasivec, gasivska črpavka in tako dalje. Pravijo, da naj se tako piše, kakor se izgovarja. Ne pači se po ljubljansko! Če je treba tako pisati, je toliko bolj prav, da se tako tudi "na odru" izgovarja. Tako smo izgovarjali že poprej, preden je prišel ta pravopis v veljavo. — **Jože Maček.**

Point Piper: Novi PRAVOPIS pravi: Iz nedovršenih glagolov ali iz njih glagolskih pridevnikov izpeljani samostalniki, ki zaznamujejo **delujoča bitja** (osebe in živali), se pišejo s pripono — **avec**, — **ivec** za moški spol, — **avka**, — **ivka** za ženski spol: bravec, bravka, volivec, volivka. — Tako pisavo podpira množica izvedenk iz pridevnikov na — **av** in — **iv**: lažnivec, lažnivka — ušivec, ušivka, nagajivec, nagajivka itd. — **Tako** razlaga to reč Pravopis, pa še več pove, za nas naj to zadostuje. Ni prav lahko vsega takoj razumeti in si zapomniti. Na primer: Jože Maček navaja besedi "gasivska črpavka". Na drugi strani ima pa Pravopis: gasilnik, gasilnica — črpalnik, črpalnica . . . Zakaj tako, je v Pravopisu razloženo, pisarju, pisecu, pisavcu in pisavki pa ne gre tako hitro v glavo. Ko sedijo pri **pisalni** mizi in drže v roki **pisalno** orodje, se kmalu znajdejo v zadregi in si mislijo: če bom kaj **berilnega** napisal, naj pa tudi bralci berejo, braveci pa kakor hočejo . . . K sreči Pravopis nikomur ne žuga z obglavljenjem, če noče pisati "bravec", zato se nekateri držimo "starega". Če pa naletimo v drugem tisku na bravec, dajavce, igravce, poročevavce in druge take — **avce**, jim pustimo svobodo in se nič ne jezimo. Saj koncem konca tudi naš Franc Koren prihaja med pevce, nikoli nam še ni rekel, da hodi med pelce . . . **Urednik.**

Granville. — Vsa čast Jožetu Grilju, moja mačjo uganko je spet pravilno rešil. Vidi se, da nima mačje glave. Ampak zdaj se mi zdi, da je čas nehati z mojimi mačkarijami. Z zanimanjem sem opazila v zadnji številki MISLI sestavek: Ali je kaj narobe? Prav tako nam je v domovini napi-

sala na tablo naša učiteljice, ko je videla, da se kar ne moremo sporazumeti z ljubimi "vejicami". Se-stavek je dober zgled, kaj se zgodi, če so vejice narobe postavljene. Gotovo ste jih že vsi pravilno predstavili in jih boste tudi znali prav rabiti, kadar sami kaj pišete. Vsem prav lep pozdrav. — **Mojca.**

SOUTH AUSTRALIA

Naracourte. — Namenil sem se, da tudi jaz napišem par vrstic. Ravno je 25. april, ko se Avstralija spominja svojih padlih na bojnem polju. Prav je in tudi jaz sočustvujem z njimi. Še bolj pa mislim na tiste slovenske fante in može, ki so žrtvovali življenje za narod in pošteno življenjsko pot v naši domovini v boju zoper brezbožni in tiranski komunizem. Bili so idealisti in za vse dobro vneti. Na žalost so jih Angleži izročili v roke najhujšim sovražnikom in prišlo je do zločinskega pokola, da se človek že ob misli nanj zgrozi. Žal da nekaterim našim rojakom v tej deželi že blede spomin na one dogodke in tudi na samo domovino. Preveč so se že prilagodili tujemu okolju in jim skoraj ne moreš več govoriti o vrednotah Slovenije in njenega naroda. Smo Avstralci, pravijo, in z otroki vred bomo ostali tu. Pa ni nikjer zapisano, da Avstralija ne pusti ljubiti naše rojstne domovine. Spominjam se dogodka ob prihodu semkaj leta 1950. Prišli smo v Bonegilo in direktor taborišča nam je napravil pozdravni govor. Rekel je nekako tako: Srečno ste se iztrgali iz rok tiranskega komunizma, dospeli ste v svobodno in demokratično deželo. Toda nikar ne pozabite svoje rojstne domovine, ljubite jo še naprej in držite se vsega, kar vas je mati učila. — Tako nekako je govoril in jaz ne bom nikoli pozabil. Tega se tudi držim, to priporočam vsem rojakom v Avstraliji in jih s temi vrsticami lepo pozdravljam. — **Franc Klun.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Nedavno me je iznenadil prijeten obisk s tukajšnje univerze. Rojen Francoz, lektor svojega maternega jezika v Avstraliji, je iskal slovenskega branja. Povedal je, da je bil nekaj let v Ljubljani z enako nalogo. Zato sva se kar po naše pomenila. Slučajno sem mu dal številko MISLI, ki poroča o ustanovitvi slovenskega oddelka na univerzi v Argentini. Zelo se je začudil. Z njim je bila tudi žena, ki je ruskega pokolenja. Dejala sta, da se mislita v doglednem času vrniti v Ljubljano. Želel je postati naročnik MISLI, kupil je pri meni mohorske knjige iz Celoveca in si dal rezervirati tudi ZBORNIK. — Pred časom sem omenil v dopisu rojaka Antona Karlina, da je moral skozi težko operacijo. Zdaj je že spet v dobrem

stanju in lahko vrši službo kot višji preglednik pri tukajšnji železniški upravi. Poprej je bil postajni načelnik v Mt. Isi, pa mu ondotni zrak ni prijal. V Brisbanu se dosti bolje počuti. — S člankom Vlaste Klemenčičeve se vseskozi strinjam, posebej z njenim mnenjem glede Gustlna, pa naj dobri dečko (ali kar že je) ne bo nič užaljen. Kar je Vlasta napisala, naj kar drži. — **Janez Primožič.**

Brisbane, St. Lucia, University of Queensland. — Dear Sir, gospod Primožič dal mi je Vaš naslov. Nisem Slovenec, sem Francoz, ampak sem živel tri leta v Ljubljani; bil sem lektor francoskega jezika na filozofski fakulteti (sent by the French Government). Bil bi zelo zadovoljen dobiti Vaš časopis vsak mesec. Pošiljam Vam ček \$2 za naročnino. Najlepša hvala vnaprej. — **C. Vincenot.**

VICTORIA

Melbourne. — Tukajšnje Slovensko društvo si nadeva zmerom bolj "resen" obraz. Vsa čast! Slišim razgovore, da bo prireditev v soboto 27. maja nekaj posebnega. Nekdo je rekel: Zabave bomo dvignili na višji nivo, da ne bodo nekakšna "gasilska veseljačenja", privili bomo vijak in uvedli boljše manire, popivanje pa odpravili. "Frak" pa vednar ne bo predpisan, le dostojnost bo morala vladati na celi črti. — O nezgodi rojaka Johana Pristova ste verjetno že slišali. Bil je na kolesu in podrl ga je avto. Zdaj je v bolnišnici, pa si bo opomogel. K sreči je le nekaj polomljenih kosti in poškodbe na glavi. Želimo mu skorajšnje popolno okrevanje. — **Poročevalec.**

ZEMLJIŠČE NAPRODAJ

cena £ 3250

V obsegu 10 akrov. "Cottage" — hiša stoji na zemljišču. Ima dve veliki in dve manjši sobi. Blizu Terrigal Beacha (okolica Gosforda). Idealno za kmetovanje, ali letoviše.

Za dodatne informacije pokličite
Dr. G.H. Gilford
46 Waltz Street
Rockdale
Tel. 599-2549

Vprašajte za Mrs. Gilford, z njo se boste lahko pogovorili slovensko.

Z Vseh Vetrov

O FRANCOZIH, koliko se pred kakimi 35 leti vedeli o Slovencih, piše Ruda Jurčec v drugem delu knjige SKOZI LUČI IN SENCE: Kdo so Slovenci in kje so, še mnogi univerzitetni profesorji niso kaj prida vedeli. Saj so mene ob vpisu v Politično šolo na vsak način hoteli zapisati kot Čehoslovaka. Kadar sem kje pozneje govoril s člani parlamenta ali senata, so po prvih besedah iz Jugoslavije zdrknili na Češkoslovaško — kaj bi šele bilo, če bi jim govoril o Sloveniji. — Ne čudimo se torej, če je nekako tako še danes — v Avstraliji.

V SYDNEYSKEM THE CATHOLIC WEEKLY je njegov rimski dopisnik Desmond O' Grady v številki 6. aprila 1967 zapisal, da je naš monsinar Jožef Žabkar, papežev zastopnik pri UNESCO — Avstrijec. Gospod Desmond je menda zamenjal datuma 1967 in 1917. Tisto leto je še imela neka slovenska cerkev v Ameriki na pročelju napis: Austrian Church. Gospod Desmond najbrž pozna razloček med Češkoslovaško in Jugoslavijo, do poznanje Slovencev v Jugoslaviji ali izven nje se pa še ni dvignil. Urednik MISLI mu je pisмено pojasnil, kakšne narodnosti je Jože Žabkar, morda bo vzel na znanje in drugič povedal prav.

VIŠEK POZABLJIVOSTI se pač lahko pripíše ljudem, ki oddajo na pošto pošiljke z dragocenostmi ali celo z gotovino v denarju, pa pozabijo napisati naslov. Radi pozabijo tudi pripisati ime pošiljatelja. Generalni poštar za Avstralijo, g. Hulme, pravi, da pride takih pošiljk na avstralsko pošto kakih 35.000 na leto in v vrednosti \$17.000. Pošiljke obleže na poštah uradih in nekaj časa čakajo, da se kdo oglasi. Ako ne, si pošte z njimi obogatijo svoje blagajne. — Kolikor vemo, med naročniki MISLI takih pozabljivcev ni. Pa tudi če bi bili, "povratne kuverte" s praviim naslovom MISLI odvzamejo poštним uradom nezaslužen Miklavžev dohodek.

LATINSKA (JUŽNA) AMERIKA s vojimi 20 neodvisnimi državami je bolj bogata s prirodnimi dobrinami kot ZDA. Izraba naravnega bogastva je pa v velikem zaostanku. Pravijo, da je glavni razlog v tem, da nikakor ne more priti do skupnih naporov. Deloma je tega kriva geografija, zlasti nepregledno dolga veriga gorskih Andov, deloma duh nacionalizma med ljudmi. Napredek je zelo počasen. Telefonski klic iz Buenos Airesa v Argentini v Caracas v Venezueli mora iti skozi — New York.

VSAGO NOVO ZDRAVILO ali medicina, ki jo iznajdejo zoper to ali ono bolezen, zahteva poprečno 58,000 ur dela: raziskave, poskusi, pregledi, ponovne preizkušnje. Za plačevanje vsakega teh znanstvenikov, ki se bavijo s sestavljanjem novih zdravil, porabi farmacevtska industrija od 24 — 70 tisoč dolarjev. Vsota pomeni osebno plačo in izdatke za obratovanje. Ko potem lepega dne bolnik dobi drobceno tableto ali vidi kapljico zdravilne snovi v injekcijski igli, misli samo na to, ali bo pomagalo ali ne. Koliko dela in iznajdljivosti je bilo treba za to tako "malenkostno" stvar, mu pa še mar ni.

MINI KRILA so si izmislili moški, ki ženske sovražijo. Hočejo jim škodovati na ta način, da jih napravljajo smešne. Ženska v kratkem krilu izgubi eleganco in lepoto. V očeh pametnih moških se s tem samo osmeši. — Tako trdi Francozinja Gabrielle Chanel, ki je priznana ustvarjalca ženske mode mnogih desetletij.

NEKJE NA KOROŠKEM imajo pri hiši majhnega fantka, ki se zna pred sodičem zagovarjati bolje kot Mihajlo Mihajlov v Belgradu. Pri hiši imajo tudi psa Pazija. Fantek, menda mu je Janezek ime, je nedavno stal pred Pazijem in mu kazal jezik. To je videla mama in Janezka pokregala, češ da se niti pred psom ne sme tako grdo obnašati. Janezek je pa rekel: Saj je Pazi začel.

LINDBERGHOV POLET iz New Yorka v Pariz v 33 urah — prvi tak polet v zgodovini — bo 20. maja star 40 let. Starejši ljudje se pač dobro spominjamo, kako je takrat ves svet slavil ta Lindberghov uspeh in kako smo občudovali junaštvo tega Amerikanca, obenem pa strmeli nad čudovitostjo tehničnega napredka. Ob 40-letnici se bo komaj še kdo spomnil na dan 20. maja 1927. Kaj iz New Yorka v Pariz? Otročarija! Saj se odpravljamo na Luno! Ta polet bomo v kratkem občudovali, to pa že. Kam pa 40 let pozneje?

NOVOZGRAJENO SLOVENSKO HIŠO, nekak vsem mogočim namenom odgovarjajoč Slovenski Dom, so blagoslovili v Buenos Airesu v nedeljo 7. maja. S tem ni rečeno, da doslej niso imeli "Slovenske hiše", le premajhna je postala za toliko slovenskih aktivnosti, kot jih Argentina pozna. Poročilo o nastanku in delovanju Slovenske hiše prinaša ZBORNİK 1967 na več straneh, pa tudi slike. Za gradbo nove hiše so porabili nad 14,000,000 pesosov. Kakih 300 pesosov zneso en dolar. Računajte!

SKRB ZA SLOVENSKE BEGUNCE v Ameriki, ki jim jo je izkazoval rajni župnik v Bridgeportu, dr. Andrej Farkaš, je svoj čas zbuja mnogo pozornosti. Pred nekaj leti je ameriški jezuit Robert O'Claudet popisal Farkašove delo in uspehe v svoji doktorski disertaciji in dobil naslov doktorja. Obiskoval je slovenske družine v Bridgeportu od hiše do hiše, spraševal, poslušal in pisal. Ob nenadni smrti dr. Farkaša so se je ameriški tisk spomnil spet na marsikaj iz Farkaševega dela ter ponovil v dnevnem časopisju.

RAJNI PREDSEDNIK KENNEDY je nekoč rekel, tako beremo: Vojne bomo imeli na svetu še in še, dokler ne bomo enako častili tistega, ki mu vest brani nositi orožje, kakor častimo vojaka, ki vihti orožje nad glavo sovražnika. — Taka izjava je v ustih predsednika mogočne države gotovo nekaj nepričakovanega. In vendar je rekel to več let prej, kot je dal vatikanski koncil zapisati v eno svojih konstitucij naslednje dosti manj krepke besede: "Primerno bi bilo, da bi zakoni človekljubno nekaj določili glede takih, ki jim vest brani prijeti za orožje, ako so pripravljene na kak drug način služiti človeški skupnosti". — Takim se reče v angleščini "Conscientious Objectors". Avstralija je doslej menda imela le enega takega. Le z velikimi težavami ga je nekako "prebavila".

AVSTRALEC TERRY LANE, eden protestantskih pastorejv v Melbournu, je po lastnih izjavah med najbolj odločnimi nasprotniki vojne v Vietnamu. Pomagal je organizirati marsikako protestno demonstracijo zoper pošiljanje avstralskih fantov na fronto. Končno je pa izprevidel, da je vse to demonstriranje izguba časa in denarja. Zdaj predlaga, naj se tistih 100.000 (nekako toliko jih ceni) avstralskih nasprotnikov vietnamske vojne organizira za zbiranje denarnih prispevkov žrtvam vojne v Vietnamu. Vsak od njih naj prispeva deset dolarjev, da pred novim letom zberejo milijon in dajo vladi v Canberri zgled, kaj je treba napraviti za blagor nesrečnih v Vietnamu, ki so v strahu pred komunisti.

SLOVENEK ADRIJAN KISOVEC, inženir letalskega potniškega podjetja Boeing v Ameriki, je iznašel letalo, ki se bo lahko dvignilo skoraj navpično kot helikopter in ne bodo več potrebna tako prostorna letališča. Svoji iznajdbi je dal ime "Rotafix" in jo dal patentirati. Poročilo pravi, da v Ameriki praktično preizkušajo novo iznajdbo in se pripravljajo na grajenje takih letal v bližnji bodočnosti.

Misli, May, 1967

V MONTREALU V KANADI je od konca aprila letos odprta svetovna razstava pod naslovom: Človek in njegov svet. Razstava sovpada s stoletnico kanadske federacije, ki jo tudi sicer zelo slovesno obhajajo. Pri razstavi v Montrealu je udeleženih okoli 70 dežel z vsega sveta. V reki St. Lawrence, ki teče skozi mesto, so napravili umetne otoke tako, da so vodi z nasipanjem odtrgali 408 ha zemlje. Za ureditev razstavnih prostorov so potrošili 400 milijonov dolarjev. Pričakujejo seveda na milijone obiskovalcev.

PREŽIHOV VARANC se je pojavil v italijanščini s svojo prvo knjigo v tem jeziku. Neka laška založba je izdala njegove "Solzice" v naravnost luksuzni in ilustrirani izdaji. Naslov "Solzice" pomeni cvetlice, ki so znane še vse bolj pod imenom šmarnice. Italijanski prevod je izšel pod imenom: Mughetti — šmarnice.

KOMUNISTI V JUGOSLAVIJI vedno znova pokažejo, da so jim razni intelektualci v napotje. Že itak obsojenega profesorja Mihajla Mihajlova so še bolj obsodili, imel je pa priložnost na razpravi povedati nekaj zelo bridkih Titu in tovarišem. Malo pozneje je partija ostro nastopila zoper vrsto hrvaških pisateljev, ker so izdali deklaracijo, da je hrvaški jezik samostojen in se mu ne sme več reči: srbo-hrvaški ali hrvaško-srbski. Nekatere so izključili iz partije, toda "javnost" je zahtevala kar sodne postopke zoper nje. Tudi Edvard Kardelj jim je krepke levite bral.

V spomin profesorja Lamberta Ehrlicha ob 25-letnici njegove smrti (26. maja 1942 — 26. maja 1967) je pravkar izšla knjiga univerzitetnega profesorja dr. Cirila Žebota

SLOVENIJA

VČERAJ, DANES IN JUTRI

Knjiga, ki obsega 12 poglavij z 12 dodatki, je izvirna razprava o evoluciji življenja, gospodarstva in državnosti v Sloveniji po prelomu leta 1945.

Knjiga je izšla v založbi avtorja pri Mohorjevi družbi v Celovcu (Viktringer Ring 26).

Cena :\$3.

V Avstraliji se knjiga lahko naroči na naslov:

dr. Zvonimir Hribar

970 Curlew Cres.

No. Albury, NSW.

Tudi pri MISLIH: Box 136, Double Bay, NSW.

MOJ NASVET GUSTLNU

Jože Košorok, Sydney

Ubogi Gustl, kako si utihnil! Ne verjamem, da si tako hitro prišel na boben, kar zdi se mi, da si se ustrašil kritike. Saj je lepo od tebe, da imaš ljudi rad in se ne želiš nikomur zameriti. Če molčiš, devetim odgovoriš in zamere nikjer. Kajne, tako si misliš?

Jaz bi ti pa napisal dober nasvet. Le še kaj napiši, samo namesto nagrad v obliki "flaš" rešiteljem ugank, napravi drugače. Tistim slovenskim otrokom, ki tako zvesto prebirajo MISLI, kot misli Vlasta, obljubi lepo slovensko knjigo. Takim, ki se nad tvojo slovenščino pohujšujejo, pa kar po dve knjigi. Boš videl, da bo to cenejše. Seveda boš pa moral izvzeti take otroke, ki so že v domovini hodili v šolo in niso še dolgo tukaj.

Morebiti boš s temi nagradami dosegel, da se bodo na prihodnji razstavi slovenskega tiska naši otroci bolj zanimali za slovenski tisk, ko je med starimi tako malo zanimanja . . .

Pa rajši pustimo šalo in nagajivost. Resnica je, vesela seveda ni, da naša mladina silno ljubosumno čuva svojo angleščino in se ji zdi, da bo v šoli takoj zaostala, če kdaj kaj po slovensko zine. Spačena angleščina v "comic strips", ki jih na klastre dobiva, pa ne dela škode . . . Povrhu pa še TV. Uboga slovenščina, pristna in Gustlnova, kam se mora skriti pred tako silo.

Narodnostni odnosi med starši in otroci v Avstraliji, morda v Sydneyu še posebno, so podobni odnosom med stricem Andrejem in nečakom Tončkom. Ali naj ponovim to znano zgodbo?

Trinajstletnemu Tončku je stric Andrej kupil pipec za god. Sam si je v mladih letih silno želel imeti tak pipec, pa je mislil, da bo Tončka z njim razveselil. Tonček pa začudeno pogleda pipec, nato strica:

"Kaj bom z njim?"

"V žepu ga boš nosil in rabil ga boš."

"Da me policaj prime . . ."

"Ne bo te. Igrače si boš z njim rezljal, lepe piščalke . . ."

"Piščalke? Saj si jih lahko kupim po pet centov."

"Seveda, ampak . . ."

"O, zdaj pa že vem. Ko ste bili vi majhni, ste želeli imeti tak pipec."

"Pa kako!"

"No, potem bom spravil ta pipec v blag spomin na vas, stric Andrej".

"Priden dečko."

Pohvalil ga je, v resnici ga je srbelo, da bi mu eno prisolil.

Prav podobno je meni pokadil moj fant, ko sem mu kupil lepo knjigo.

"Zakaj tako drago knjigo, ko se komiki dobijo na starini za pet centov?"

No, tako! Napisal sem, povem pa, da imam tudi jaz ljudi rad in se ne želim nikomur zameriti. Če bo pa kaj zamere, bom pa še prej kot Gustl utihnil in spet molčal nekaj let.

ŠTEVILČNICA

(Poslano: Neimenovan)

Vsaka številka ima svojo črko, zamenjaj jih in rešeno je.

1	2	1	3	4	slovenska reka
1	2	5	6	3	slovensko pristanišče
1	2	7	3	4	vrsta kače
7	8	3	9	4	zakrament
1	3	4	10	4	domača žival
7	3	4	11	4	poljsko orodje
12	3	4	1	4	ptica
3	8	12	4	3	umetnik

APRILSKA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno: 1 pivo — 4 Astor — 8 imetek — 10 es — 12 Oton — 13 vz — 14 Rok — 16 NL — 17 bob — 18 Emica — 20 brzo — 21 kota — 22 Kranj — 23 ata — 24 so — 25 čin — 26 ta — 27 peta — 29 ki — 30 Pamela — 32 novelist.

Navpično: 1 prerokati — 2 vi — 3 omo — 4 atol — 5 sen — 6 TK — 7 razbojnik — 9 Etna — 11 samota — 13 voznik — 15 kita — 17 Brač — 19 ca — 20 br — 22 kotel — 24 seme — 27 pav — 28 ali — 30 Po — 31 as.

Rešitev poslali: Stane Plaznik, Mira Mugerli, Mojca, T. Veternik, N. Jevič, S. Mantam, Ivanka Žabkar, Jože Grilj, Karla Twrdy.

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

POD VODSTVO ROJAKOV JE PRESLA

B. P. G A R A Ž A

190 Canley Vale Rd., Canley Hts., NSW.
Prezela sta jo slovenska rojaka

FRANC BERKE & TOMAŽ KLINAR

Priporočata se vsem v kraju Canley Vale in okolici za vsa avtomobilska popravila.

Strokovno delo, zmerne cene, prijazna postrežba.

Imamo tudi inštrument za elektronski "tune-up" vašega motorja.

Tel. v garaži: 72-5853 — na domu: 72-1049

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

"GRANVILLE"

SMASH REPAIR

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

10 Larra St.
Yennora, N.S.W.
Tel. 632-8543

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico ali po osebni dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja trdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

POZOR: Čitajte!

POZOR: Čitajte!

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

1. ROJAKOM ŠIROM PO AVSTRALIJI SPOROČAM, DA SEM VPOSTAVIL ZVEZO Z ROJAKOM INŽENIRJEM PAVLOM KA U Č I Č E M, KI IMA POTOVALNO AGENCIJO V GENOVI. VSI, KI JIH KLIČETE SEMKAJ, BODO SREČNI IN ZADOVOLJNI, KO JIH BO OB PRIHODU V GENOVO POZDRAVIL SLOVENEK IN JIM ŠEL NA ROKO VSE DO ODHODA LADJE V AVSTRALIJO. IMETI V TUJINI OB STRANI IZKUŠENEGA ROJAKA, JE VEDNO RAZVESELLJIVO, DOSTIKRAT NUJNO POTREBNO.

2. KDOR NAROČI KARTO PRI MENI LIJE V DOMOVINO.

DOVANJE DOBIM JNAROČILO ZA VOZNALI NA ČIGAR PRIPOROČILO IN POSREMACIJE IN NASVETE V PRAVNIH IN POO KARTO, MU DAM BREZPLAČNO INFORDE ZAPOSLOTITVE NA SEVERU ZAPADNESLOVNIH ZADEVAQH, KAKOR TUDI GLEISTO VELJA ZA POTOVANJE IZ AVSTRA AVSTRALIJE.

3. Z OZIROM NA NOVO CARINSKO UREDBO V JUGOSLAVIJI SO CENE NEKATERIH PAKETOV V CENIKU (OBJAVLJENEM V OKTOBRSKI ŠTEVILKI) SPREMENJENE IN SICER: PAKET ŠT. 13 STANE SEDAJ \$32.00; PAKET ŠT. 14 \$17.00; PAKET ŠT. 15 \$16.00; PAKET ŠT. 27 \$33.00; PAKET ŠT. 28 \$24.50; PAKET ŠT. 29 (VSEBUJE ½ KG SLADKORJA MANJ KOT PREJ) STANE SEDAJ \$9.00.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC. Mrs. M. PERSIČ, 704 INKERMANN RD., CAULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391.

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odprto vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

